

BUSINESS
SWEDEN

DAGS FÖR ANPASSNING

GLOBALA EKONOMISKA UTSIKTER

Mars 2023

KINA OCH ASIEN AGERAR DRAGLOK

När Kina nu släppt sin nolltolerans-politik för covid-19 kan vi sätta punkt för den här pandemin. Det tog oss alltså tre år att fullt ut ta oss igenom pandemin och naturligtvis har den satt sina spår. Vi står nu inför något av en ny era där såväl hushåll som företag ska anpassa sig till ett högre kostnadsläge och betydligt högre räntor. Det är alltid smärtsamt att ställa om men det är nödvändigt och redan nästa år ser det betydligt ljusare ut.

Det är särskilt västvärlden som har ett tufft år framför sig och lågkonjunkturen som vi så länge pratat om har nu inletts. Att Kina avvecklar sina restriktioner och öppnar upp sin ekonomi är ett välkommet bidrag som mildrar avmattningen i den globala ekonomin. Kina och Asien är årets tillväxtmotorer. Avmattningen blir dock inte långvarig. Inflationen har toppat och centralbankerna är nära toppen på sin räntehöjningscykel.

När väl centralbankerna är trygga i att inflationen faller tillbaka mot 2-procentmålet och de tydligt kan signalera att de är klara med sina styrrentehöjningar kan även företag och hushåll andas ut. Då kommer förtroendet tillbaka och hushållen börjar konsumera samtidigt som företagens investeringar tar fart. Det finns varken brist på kapital eller affärsmöjligheter när hela världen ska ställa om till en fossilfri ekonomi.

Vägen dit lär dock kantas av turbulens på de finansiella marknaderna. Det såg vi ju nyligen när de amerikanska nischbankerna Silicon Valley Bank och Signature Bank kollapsade, liksom schweiziska storbanken Credit Suisse.

2023 blir ett år med anpassning till nya förutsättningar och förhoppningsvis stabilare sådana. Nya chockvågor lär dyka upp på den allt mer komplexa och osäkra världsmarknaden och de är svåra att skydda sig mot. Men man kommer långt med en gedigen omvärldsbevakning som grund i sina affärsstrategiska beslut.

Håll i håll ut, efterfrågan kommer tillbaka!

Lena Sellgren
Chefekononom

- Mild lågkonjunktur i västvärlden
- Kina och Asien är årets tillväxtmotorer
- Inflationen har toppat och centralbankerna är i slutspurten

DEN GLOBALA EKONOMIN

Efter att ha återhämtat sig väl från pandemins skadeverkningar går den globala ekonomin in i en tillfällig svacka 2023. Det är framför allt i Europa och USA som konjunkturen mattas av till följd av den höga inflationen och centralbankernas fortsatta höjningar av styrräntorna. Inflationen har dock toppat och centralbankerna är i slutspurten av sin räntehöjningscykel. Ytterligare styrräntehöjningar är dock att vänta under våren i både USA och Europa, trots oron på de finansiella marknaderna till följd av kollapser i nischbankerna Silicon Valley Bank och Signature Bank i USA och den schweiziska storbanken Credit Suisse i Europa, vilket håller tillbaka den ekonomiska aktiviteten. Kinas lättade covid-restriktioner och återöppnande av sin ekonomi lyfter emellertid efterfrågan i den globala ekonomin och Kina och Asien blir tillväxtmotorerna i år.

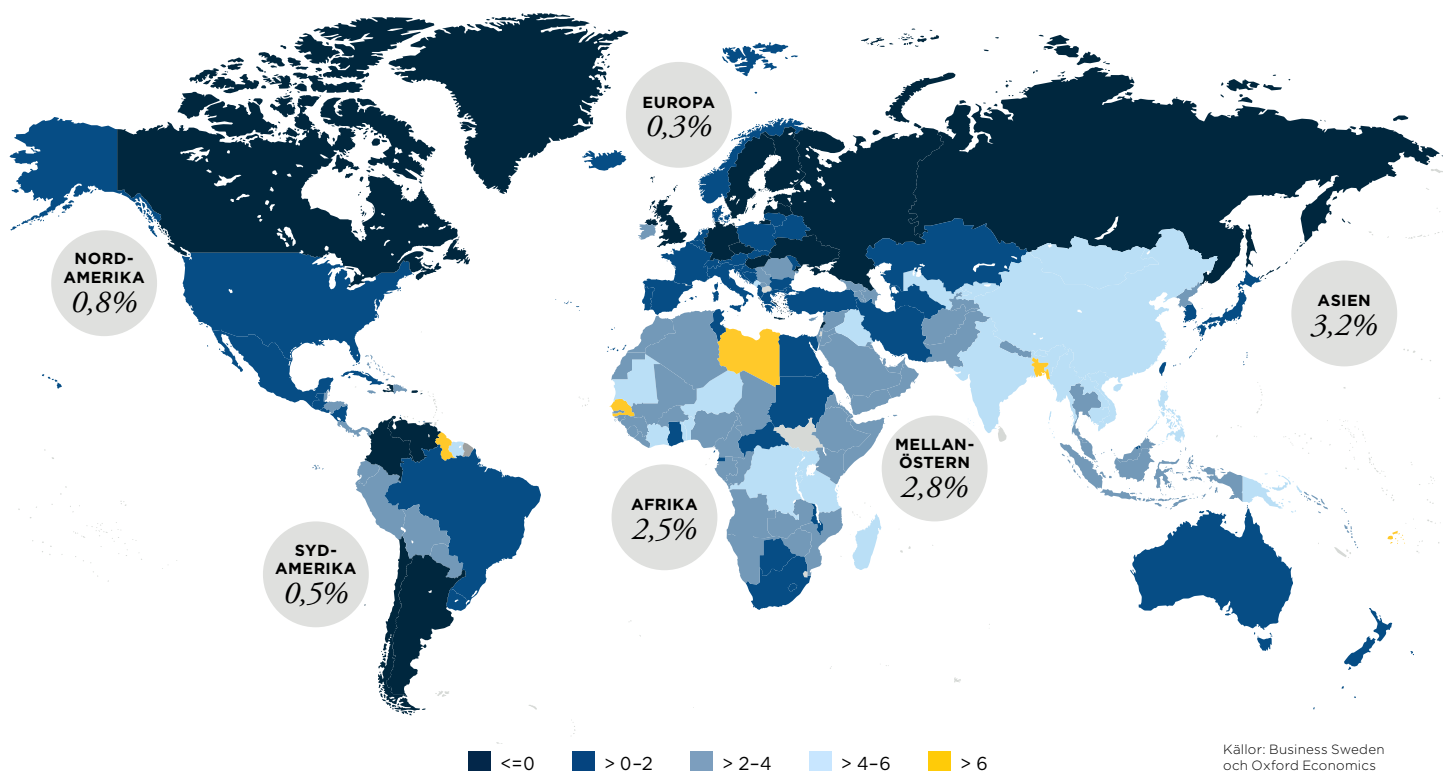
Ekonomierna i västvärlden har under vintern visat sig vara mer motståndskraftiga än förväntat

och arbetsmarknaderna är fortsatt starka. Men i takt med att det högre kostnadsläget och de högre räntorna biter väntas konjunkturen vika och arbetsmarknaderna försvagas. Fallande reallöner och minskad köpkraft har försatt hushållen i en konsumtionskris medan industrin har klarat sig bättre och inte tappat humöret i samma utsträckning. Framåtblickande indikatorer som inköpschefsindex har bottnat och närmar sig eller överskrider 50-strecket som indikerar ett normalt konjunkturläge. Offentliga investeringar – särskilt i Europa – bidrar till att mildra konjunktursvackan och tillväxten landar strax över nollan i både Nordamerika och Europa.

Den globala tillväxttakten väntas endast nå upp till 1,7 procent i år. Men i takt med att inflationen faller tillbaka och centralbankerna signalerar att de är klara med sina räntehöjningar kommer förtroendet bland hushåll och företag tillbaka och

GLOBAL TILLVÄXT MATTAS AV

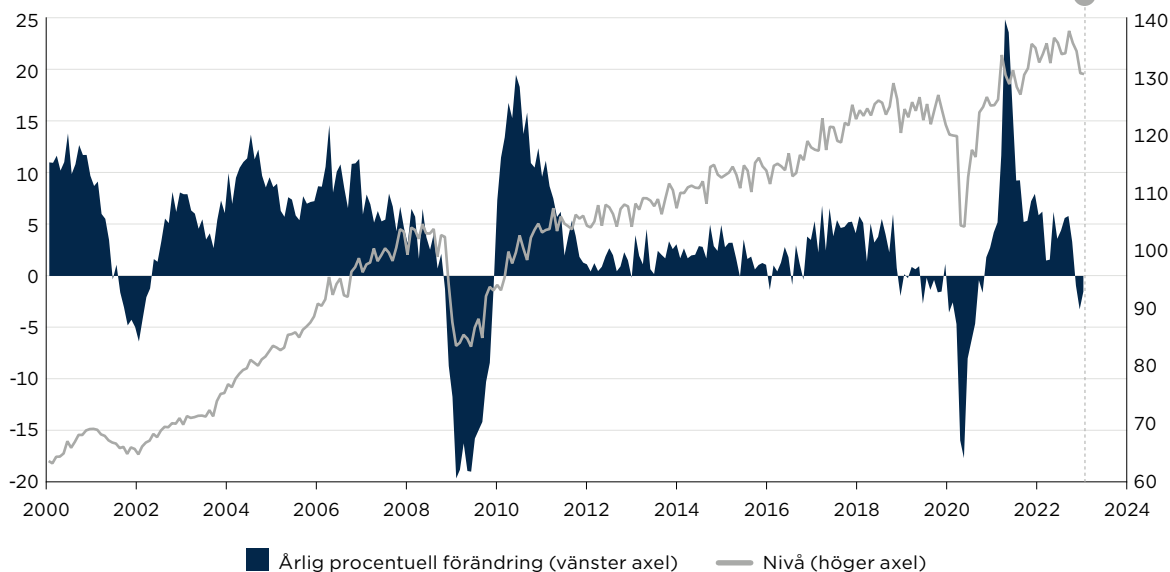
BNP-tillväxt 2023, fasta priser, årlig procentuell förändring, prognos

VÄRLDSHANDELN BROMSAR IN

Världshandel med varor, volym, index 2010=100 respektive årlig procentuell förändring

Januari 2023

Källa: CPB World Trade Monitor

nästa år väntas den globala tillväxten bli 2,5 procent. Det är en bit under det historiska genomsnittet på 3,0 procent under perioden 2015–2019.

Riskbilden består i stora drag och det finns en överhängande risk att inflationen blir ihållande och att centralbankerna stramar åt för mycket. Fortsatt hög volatilitet på de finansiella marknaderna är att vänta. Därtill är ökade geopolitiska spänningar och ökad protektionism i världen ett bestående inslag och kommer att vara det över överskådlig tid. Rysslands invasionskrig i Ukraina fortsätter och det råder stor osäkerhet om när det kommer att ta slut. Internationella sanktioner mot Ryssland lär kvarstå långt efter en vapenvila.

Detta innebär att riskpremien för globalt verkssamma företag har ökat och kan komma att påverka hur företagen bedriver sina internationella affärer. Dessutom finns det en risk för att det pressar upp inflationen. Ett exempel är EU:s svar i The Green Deal Industrial Plan med tentativa motåtgärder till USA:s subventioner till grön teknik inom ramen för klimatpaketet Inflation Reduction Act (IRA).

BNP-TILLVÄXTEN BROMSAR IN TILLFÄLLIGT

BNP-tillväxt, årlig procentuell förändring, fasta priser

REGION	2021	2022	2023p	2024p	2015–2019	Andel av global BNP, 2022(%)
Globalt	6,2	3,1	1,7	2,5	3,0	100
Sverige	5,2	2,7	-0,6	1,7	2,6	0,7
Asien & Oceanien	6,5	3,2	3,2	4,1	4,8	38,0
Europa	5,6	2,9	0,3	1,6	2,1	23,2
Nordamerika	5,8	2,2	0,8	0,8	2,3	28,5
Sydamerika	7,7	3,9	0,5	2,6	0,6	4,2
Afrika	9,4	3,3	2,5	2,9	3,2	2,8
Mellanöstern	3,9	7,0	2,8	3,4	2,5	3,3

Källor: Oxford Economics och Business Sweden

VÄRLDSHANDELN BROMSAR IN

Världshandeln med varor föll dramatiskt i samband med pandemin men återhämtade sig snabbt och var tillbaka på 2019 års nivå redan hösten 2020. Världshandeln har sedan dess hållits upppe väl trots störningar i leveranskedjorna med en viss nedgång i samband med Rysslands invasion av Ukraina i februari i fjol.

Sett till helåret 2022 ökade världshandeln med 3 procent enligt preliminära siffror. En inbromsning är väntad i takt med att den globala ekonomin mattas av och efterfrågan faller. En viss oro kan skönjas när vi ser att tillväxten i världshandeln faller under nollan. Om historien upprepar sig indikerar det en förestående avmattning, lågkonjunktur eller kris. Vi har redan haft tre kriser sedan 2000: IT-bubblan vid millennieskiftet, finanskrisen 2008 och pandemin 2020. Det mesta talar för att det vi nu ser är en avmattning i världshandeln med en tillfällig stagnerande utveckling 2023.

INFLATIONEN HAR TOPPAT

Inflationen är fortsatt hög men har toppat i de flesta ekonomier och väntas falla tillbaka relativt snabbt under året till följd av lägre globala råvarupriser inklusive energi, bättre fungerande leverantörskedjor och en svagare tillväxt. Å andra sidan är det fortsatt ett starkt lönetryck i USA och trycket har ökat i Europa, vilket kan bidra till att hålla upp inflationen. Vår bedömning är att inflationen förblir hög under året och inflationsmålet om 2 procent i USA och Europa sannolikt nås först 2024.

En oro är dock att nedgången i den underliggande inflationen, dvs. inflationen rensat för energipriser, inte är lika tydlig. Osäkerheten är stor kring hur mycket och hur snabbt den underliggande inflationen kommer att falla tillbaka. Att inflationen har toppat inger dock ett visst lugn hos centralbankerna som nu höjer sina styrräntor i en lugnare takt.

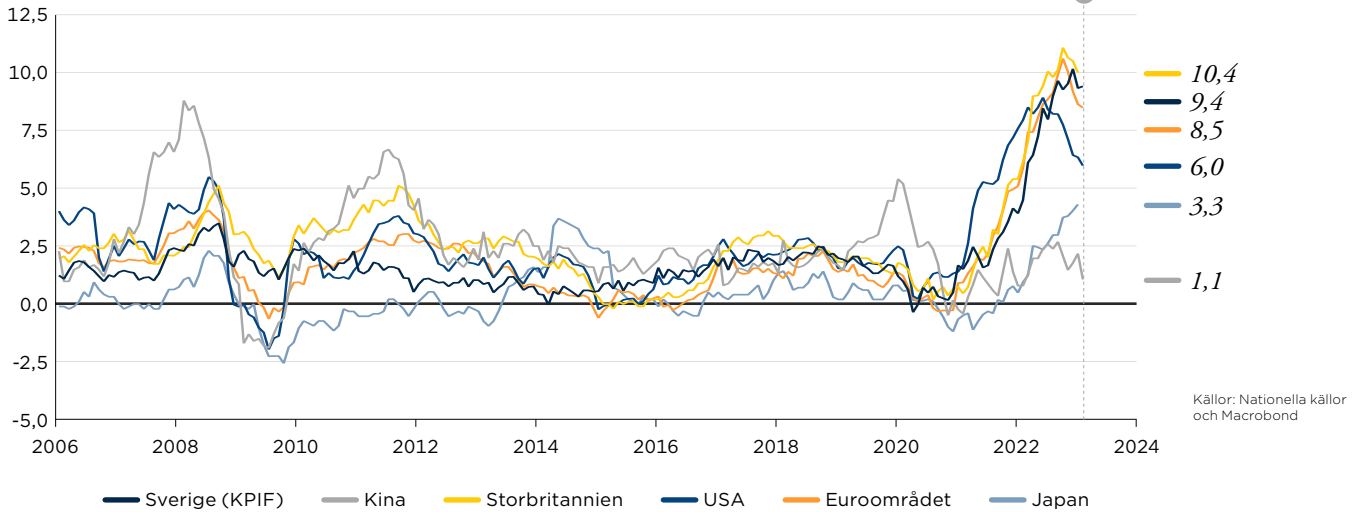
”Riskpremien för globalt verkssamma företag har ökat påtagligt de senaste åren och omvärldsbevakning är idag en självklarhet i det affärsstrategiska beslutet.”

– Jan Larsson, CEO, Business Sweden

INFLATIONEN HAR TOPPAT

KPI-inflation, årlig procentuell förändring

Februari 2023

CENTRALBANKERNAS SLUTSPURT

Efter snabba räntehöjningar under fjolåret går penningpolitiken in i ett nytt läge där räntehöjningscykeln närmar sig mållinjen. Amerikanska centralbanken Federal Reserve liksom brittiska centralbanken Bank of England ligger före och är nästan i mål med sina styrräntehöjningar medan Europeiska centralbanken ECB och svenska Riksbanken skärper tonläget ytterligare. Centralbankerna har fortsatt fullt fokus på att få ner inflationen till målet på 2 procent.

Den fulla effekten av penningpolitiken på inflationen och reala ekonomin har vi dock ännu

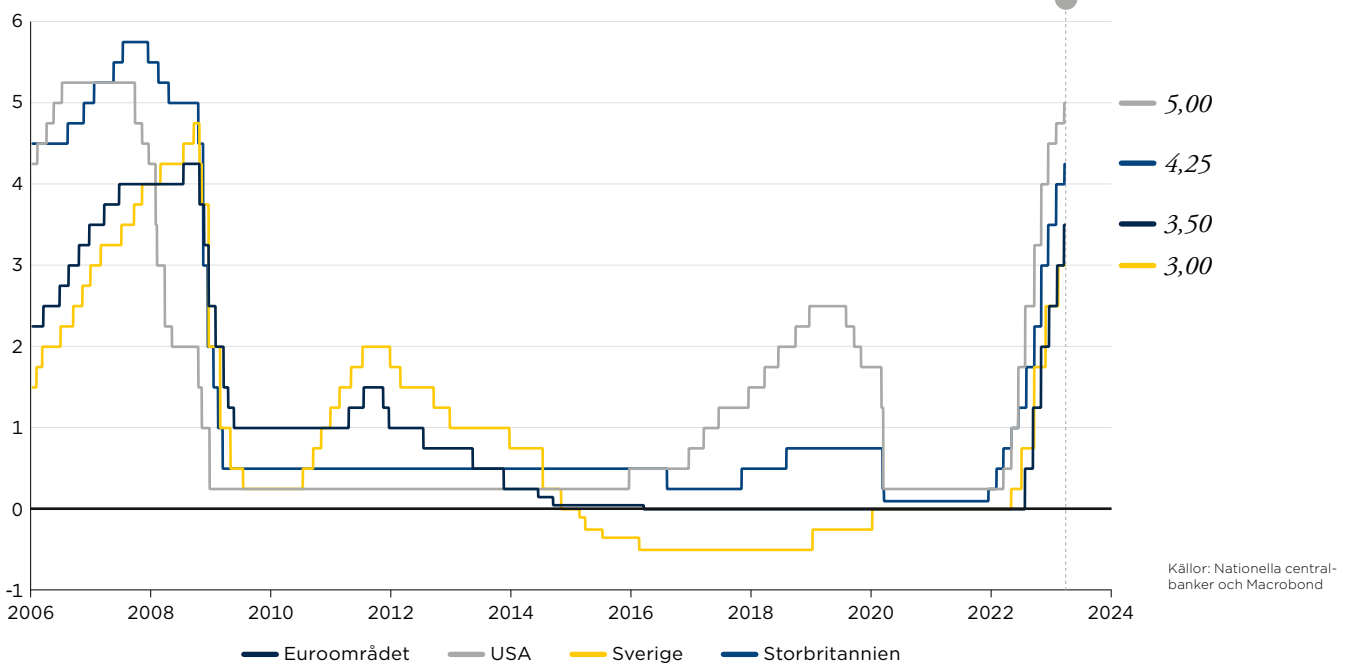
inte sett och det finns en överhängande risk att centralbankerna tar i för mycket. Dilemmat som centralbankerna står inför är att en alltför åtstramande penningpolitik riskerar att få mycket negativa effekter på produktion, sysselsättning och tillväxt. Medan en alltför lätt penningpolitik och en långsammare återgång till inflationsmålet kan försvaga trovärdigheten för inflationsmålet.

Ytterligare styrräntehöjningar är att vänta under våren och möjligen en bit in på sommaren. Om det inte blir något större ekonomiskt bakslag med en kraftig sänkning i ekonomin lär det inte bli aktuellt med räntesänkningar under det här året.

CENTRALBANKERNA NÄRMAR SIG MÅLLINJEN

Styrränta, procent

Mars 2023

- Inflationen fortsatt hög och Riksbanken stramar åt ytterligare i närtid
- Konsumtionskris bland högt skuldsatta hushåll
- Exporten växlar ner

SVENSK EKONOMI OCH EXPORT

SVERIGE GÅR IN I EN LÅGKONJUNKTUR

Efterfrågan vek ner under fjärde kvartalet i fjol och signalerna om en fortsatt nedgång är tydliga, särskilt för hushållen. Svensk ekonomi har återhämtat sig väl efter pandemin med en stark arbetsmarknad och i fjol ökade BNP med 2,7 procent. Den fortsatt höga inflationen tillsammans med den svaga kronan gör att Riksbanken fortsätter att strama åt penningpolitiken en bit in på året. De nya finansiella förhållandena slår mot både företag och hushåll men särskilt hårt mot de högt skuldsatta räntekänsliga hushållen och en stor konsumtionsnedgång är att vänta i år.

Detaljhandeln, byggsektorn och även transportsektorn har ett tufft år framför sig. Bostadsinvesteringarna faller kraftigt medan nedgången i tillverkningsindustrin blir måttlig. Tillverkningsindustrin har fortfarande stora orderstockar som håller upp industriproduktionen på kort sikt, trots att

orderingången fallit snabbt. Exporten tyngs av svag global efterfrågan, särskilt från viktiga exportmarknader som Europa och USA, och växlar ner i år. Det finns tecken på att arbetsmarknaden håller på att kylas av. Företagens anställningsplaner är mindre optimistiska, varsel om uppsägning har ökat något och antalet konkurser har stigit.

Sammantaget betyder det att svensk ekonomi går in i en lågkonjunktur med ett fall i BNP på -0,6 procent i år. Nästa år ljusnar det något och BNP-tillväxten väntas bli 1,7 procent.

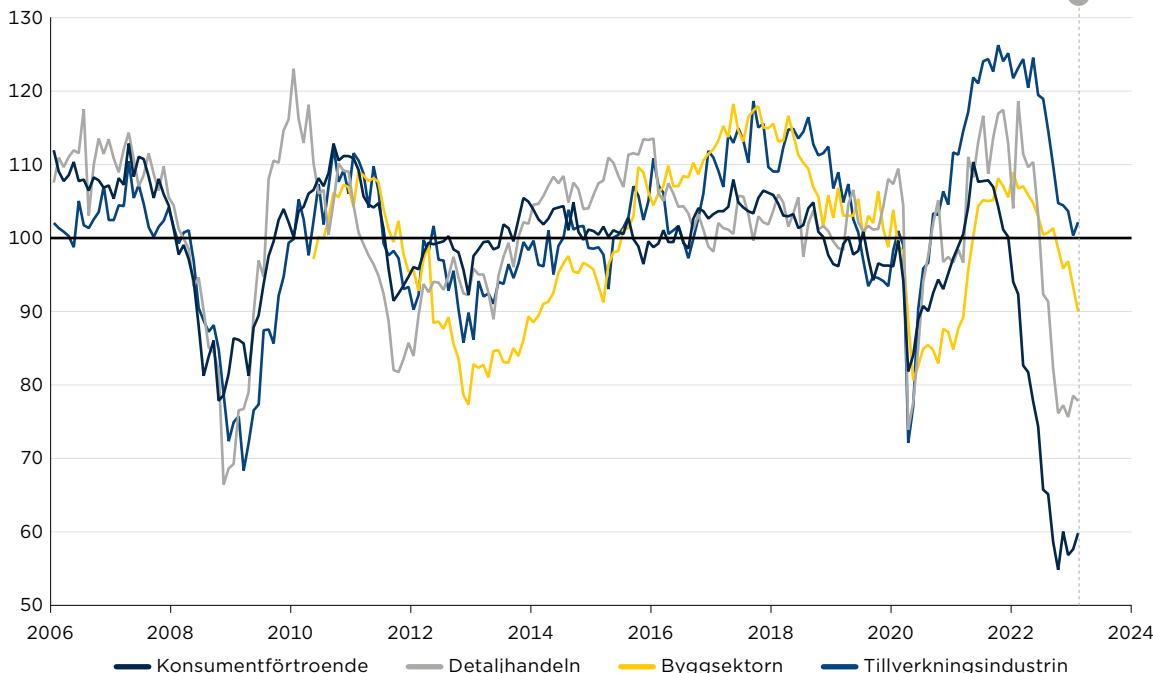
INFLATIONEN VÄNDER SNART NER

De största prisökningarna ligger bakom oss och inflationen har toppat men den underliggande inflationen, dvs. inflationen exklusive energi, fortsätter uppåt. Detta är oroväckande och det finns en risk att den breda inflationsuppgången biter sig fast en längre tid. I takt med att efterfrågan dämpas minskar pristrycket och det blir

KONSUMTIONSKRIS I SVERIGE

Barometerindikatorn, index >100 är starkare än normalt

Februari 2023

Källa: Konjunkturinstitutet

FORTSATT HÖG INFLATION

KPIF och KPIF exklusive energi, årlig procentuell förändring

allt svårare att övervältra kostnadsökningarna till konsumentledet. Vi räknar med att avtalsrörelsen som avslutas senare i vår landar på löneökningar på omkring 4 procent i år.

Kronan har under en längre tid försvagats gentemot både amerikanska dollarn och euron. Det bidrar till den höga inflationen genom att importen till Sverige blir dyrare. Kronan har stärkts något under ledning av den nya riksbankschefen Erik Thedén där den svaga kronan har hamnat i fokus. KPIF-inflationen (KPI med fast ränta) väntas falla ner mot 2-procentsmålet under året från höga 9,4 procent i februari. Den underliggande inflationen KPIF exklusive energi fortsatte att

stiga samma månad och landade på 9,3 procent. Hur snabbt inflationen faller tillbaka är svårbedömt och osäkerheten är stor.

RIKSBANKEN FORTSÄTTER STRAMA ÅT

Riksbanken är fast besluten att inflationen ska tillbaka till 2-procentsmålet. Den svaga kronan är besvärande och en lägre styrränta än omvärlden riskerar att försvaga växelkursen. För att säkerställa att inflationen inte biter sig fast på en för hög nivå fortsätter därför Riksbanken att höja styrräntan ytterligare i närtid.

Det är en svår balansakt att få ner inflationen

KRONAN HAR FÖRSVAGATS

Antal SEK per respektive valuta

till målet och samtidigt inte hamna i en situation där tillväxten mattas av för mycket med hög arbetslöshet som följd. Vi räknar med att Riksbanken höjer styrräntan från dagens 3,00 procent med ytterligare 50 punkter i april och ytterligare 25 punkter i juni för att sedan ligga kvar på 3,75 procent resten av året.

EXPORTEN VÄXLAR NER

Svensk export har återhämtat sig väl de senaste åren. Men att både Europa och USA – som är Sveriges viktigaste exportmarknader – går in i en mild lågkonjunktur innebär att exporten växlar ner påtagligt i år. Business Swedens exportchefsindex för första kvartalet indikerar att optimismen bland exportcheferna dalar. Index föll för första gången sedan hösten 2020 ner under

50-strecket som är skiljelinjen mellan optimism och pessimism.

Exportindustrins orderböcker är fortsatt förhållandevis välfyllda men allt färre företag är nöjda med exportorderstockarna. Exporten har viss draghjälp av den svaga kronan och är väl positionerad för den gröna omställningen och digitaliseringen. Sammantaget bedömer vi att svensk export ökar med 0,8 procent i år och 3,1 procent nästa år. Det är särskilt varuexporten som utvecklas svagt med en tillväxt på 0,5 procent i år och 2,7 procent nästa år. Tjänsteexporten växlar också ner och ökar med 1,5 procent i år och 3,9 procent nästa år.

Exportutsikterna skiljer sig åt mellan olika regioner. Exporten till Nordamerika och Sydamerika faller tillbaka påtagligt medan exporten till Asien liksom Mellanöstern hålls på en skaplig nivå.

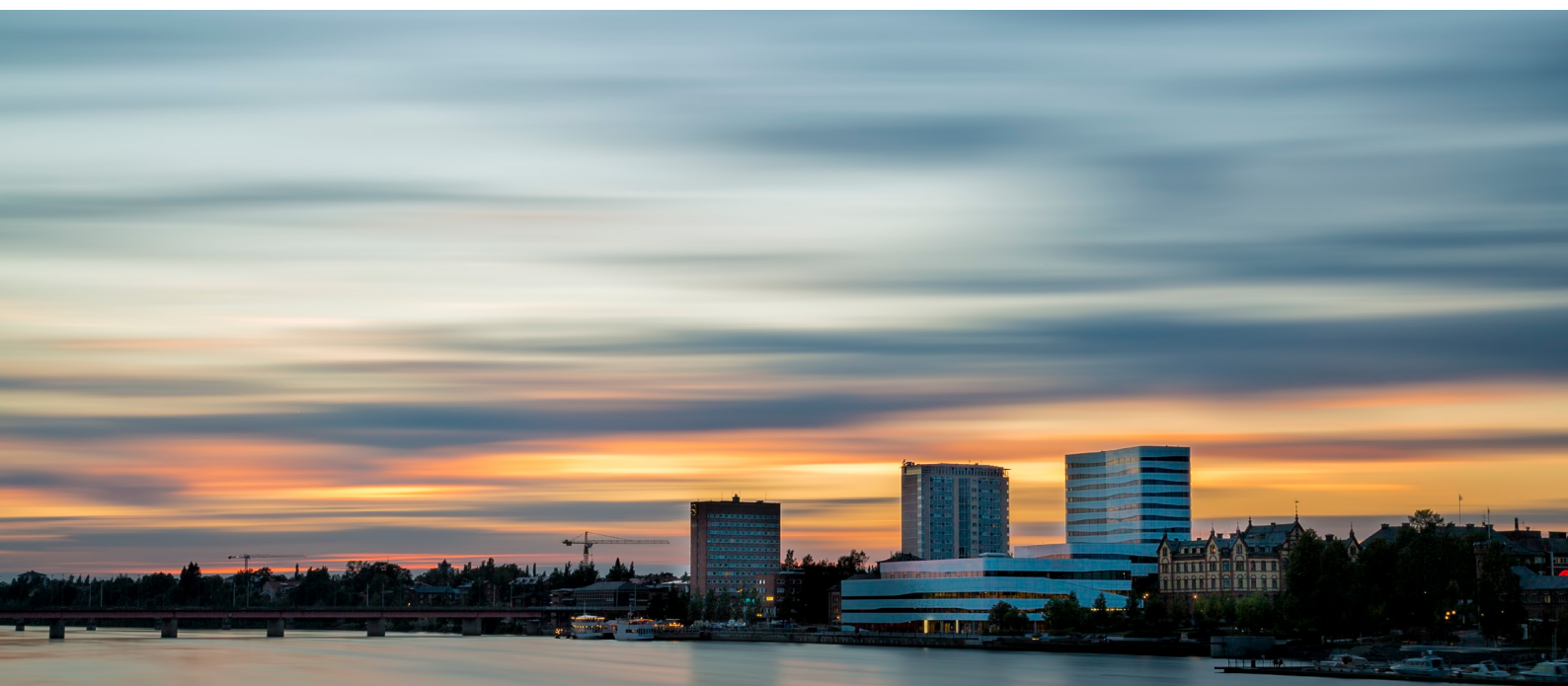
SVENSK EXPORT I MOTVIND

Svensk export, fasta priser, procent

	2022	2023p	2024p	Andel av svensk export, 2022 (%)	Genomsnitt, 2015-2019
Svensk export (varor & tjänster)	6,7	0,8	3,1	100	4,5
Svensk export av tjänster	13,5	1,5	3,9	29	5,8
Svensk export av varor	3,9	0,5	2,7	71	4,0

Svensk varuexport per region	2023p	2024p	Andel av svensk export, 2022 (%)
Europa	0,8	2,5	73,2
Asien & Oceanien	2,9	4,1	10,6
Nordamerika	-3,4	3,3	11,2
Sydamerika	-2,9	3,1	1,5
Afrika	-0,1	1,7	1,7
Mellanöstern	3,8	3,6	1,8
Global	0,5	2,7	100,0

Källor: Oxford Economics och Business Sweden

- Akuta energikrisen avvärdad
- Fortsatt hög men fallande inflation
- Motståndskraftig arbetsmarknad

EUROPA

VISS OPTIMISM I KRISEN

Med inledningen av Rysslands anfallskrig mot Ukraina den 24 februari förra året förändrades Europas politiska och ekonomiska förutsättningar radikalt. Den emotsedda återgången till ett normalläge i samhället och näringslivet i takt med en avklingande pandemi blev inte av. Istället drabbades kontinenten under sommaren och hösten av en akut energikris med strypta och slutligen helt avstängda leveranser av rysk naturgas, som då svarade för en sjättedel av Europas energibehov. Sprängningen av gasledningen North Stream 1 strax utanför svenskt territorialvatten den 28 september ökade också de militära spänningarna i Östersjöområdet.

Elpriserna sköt i höjden på den gemensamma europeiska energimarknaden, där även Sverige ingår. Under några kritiska månader tvingades de europeiska konsumenterna erfar chockhöjningar av utgifterna för hushållsel samtidigt som överlevnaden för den energiintensiva industrin var hotad. Det dramatiskt ökade elpriset fortplantade sig till stigande priser på livsmedel och andra förnödenheter. Bristen på komponenter i industrin till

följd av fortsatta störningar i leverantörskedjorna och nedstängningar i Kina förvärrades av kriget i Ukraina, som var leverantörsländ av viktiga insatsvaror. Kombinationen av hög efterfrågan efter pandemin, kraftigt ökade energipriser och bristen på insatsvaror ledde till snabbt stigande inflation. På livsmedelsområdet bidrog dåliga skördar för vissa jordbruksprodukter till prisökningarna.

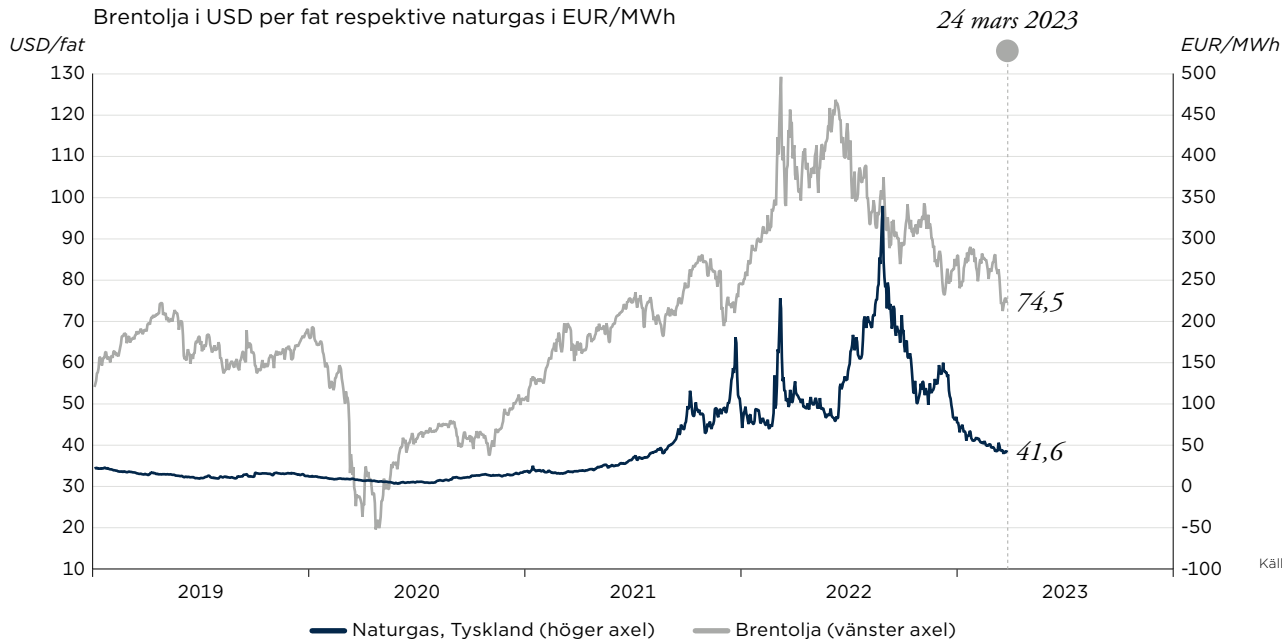
EU:s hårda ekonomiska sanktioner mot Ryssland genomfördes parallellt med en omläggning av flera medlemsländers säkerhetspolitik, med större nationella satsningar på försvarsområdet. Tysklands förbundskansler Olaf Scholz använde ordet *Zeitenwende* – vändpunkt – för att motivera ett engångsanslag till försvaret på 100 miljarder EUR och militära utgifter som årligen ska motsvara 2 procent av BNP.

NÖDÅTGÄRDER GER RESPIT

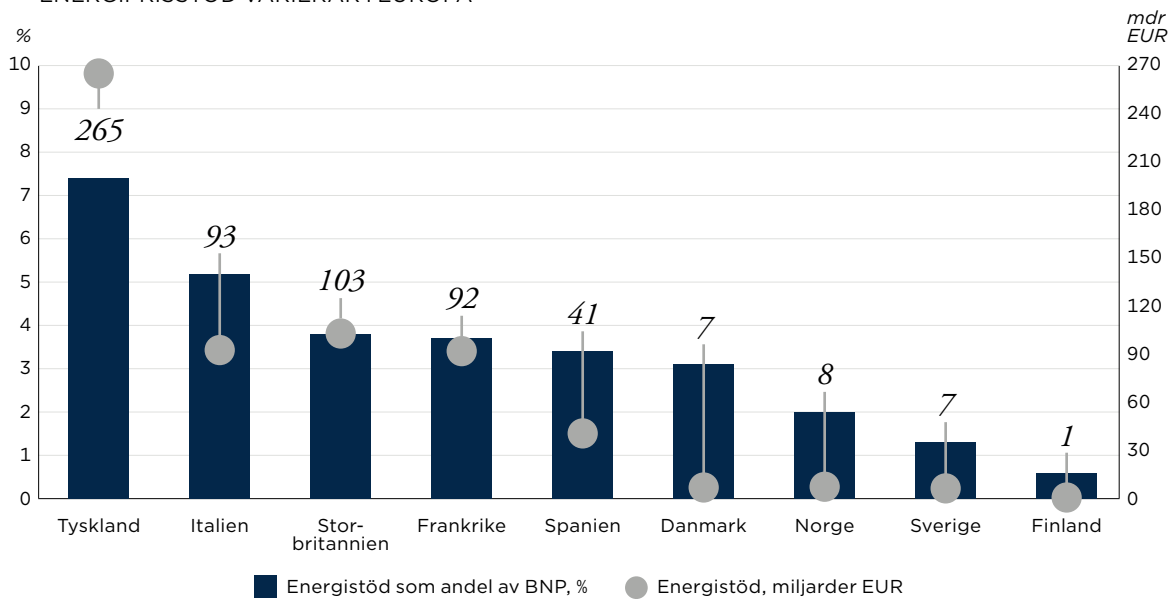
Omorienteringen i den europeiska importen av energivaror har gått snabbt. Terminaler för hantering av flytande naturgas (liquified natural gas, LNG) har byggts ut eller är under konstruktion i Tyskland, Nederländerna, Polen, Frankrike,

ENERGIPRISER HAR DÄMPATS

Brentolja i USD per fat respektive naturgas i EUR/MWh

ENERGIPRISSTÖD VARIERAR I EUROPA

Not: Allokerat statligt energistöd september 2022 - januari 2023
Källa: Bruegel

Italien, Grekland och Finland. I slutet av 2024 väntas Europas kapacitet för användning av LNG ha ökat med en tredjedel sedan inledningen av kriget i Ukraina. De huvudsakliga kommer hittills från USA, Qatar, Nordafrika och Norge.

Omfattande nationella energistöd till hushåll och företag har mildrat energikrisens direkta genomslag i ekonomin. Den europeiska tankesmedjan Bruegels sammanställning visar att 770 miljarder EUR i energistöd har aviserats i Europa sedan september förra året.

EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen lanserade i januari The Green Deal Industrial Plan, som syftar till att göra Europa världsledande inom miljöteknik och klimatomställning. Planen är ett svar på USA:s Inflation Reduction Act (IRA) och ska utarbetas mer i detalj under 2023.

Europas BNP-tillväxt för helåret 2022 uppgick till 2,9 procent, med god tillväxt i privat konsumtion, investeringar och exporten. Ekonomin

saktade in påtagligt under andra halvåret under trycket av energikrisen, snabbt stigande inflation och räntor och fallande realinkomster för hushållen. Konsumentförtroendet i EU föll i september till den lägsta nivån sedan mätningarna började för 25 år sedan. En viss upphämtning har skett sedan dess, men konsumenterna är alltjämt dystra.

Europeiska centralbanken, ECB, har höjt styrrentan från noll i juni 2022 till 3,50 procent i mars 2023. Marknadens förväntningar är en ytterligare höjning med 25 punkter under våren till 3,75 procent i kampen mot en inflation som varit mer svårbekämpad än vad som förutspåddes initialt.

I år väntas BNP i Europa öka med beskedliga 0,3 procent i en mild lågkonjunktur. Privat konsumtion stagnerar medan investeringarna faller tillbaka något. Exporten utvecklas svagt i en miljö med sviktande global efterfrågan. Trycket på arbetsmarknaden minskar och arbetslösheten stiger något. I det ledande euroområdet toppade inflationen på 10,6 procent i oktober 2022 och minskar

VAD HÄNDE MED INVESTERINGSAVTALET?

Den 30 december 2020 tecknade EU och Kina en principöverenskommelse om ett investeringsavtal, The EU-China Comprehensive Agreement on Investment (CAI). Avtalet reglerar inte handel med varor, som hanteras av WTO:s regelverk, utan syftar främst till att ta bort vissa hinder för investeringar hos båda parter. Vissa sektorer som förut varit helt stängda för investeringar skulle därmed öppnas och i andra sektorer skulle kinesiska krav på samägande och begränsade tas bort.

Avtalet skulle medföra förbättrade möjligheter att investera inom både tillverkningsindustri (som motorfordon, telekom och sjukvårdsutrustning) och tjänstesektorer (som datortjänster, finansiella tjänster och molntjänster). Parterna skulle också ta bort vissa restriktioner i personrörligheten och göra det lättare för europeiska företag att låta chefer och specialister arbeta i Kina.

I maj 2021 röstade Europaparlamentet för att suspendera ratificeringen av avtalet som svar på Kinas motåtgärder för EU:s sanktioner riktade mot kinesiska individer och myndigheter som är inblandade i förföljelsen av den uiguriska folkgruppen i provinsen Xinjiang. Kinas ovilja att fördöma Rysslands anfallskrig mot Ukraina har ytterligare försämrat relationerna mellan EU och Kina och därmed möjligheterna till ratificering av avtalet, som för nuvarande ligger på is.

Sverige har sedan tidigare ett avtal om investeringsskydd med Kina som gäller fram tills dess att ett nytt avtal träder i kraft.

successivt för att landa i ett helårsgenomsnitt på 5,0 procent för 2023.

Prognosen för Europa är en ökning av BNP med 1,6 procent 2024, i en uppgång för privat konsumtion och investeringar. Exporten ökar i en bred återhämtning i världsekonomin. Stora leveranser av LNG, fyllda gaslager, avslutade underhållsarbeten på franska kärnkraftverk och fortsatt utbyggnad av förnybar energiproduktion väntas ha återställt balansen på den europeiska energimarknaden. Inflationen väntas vara nedkämpad och prisökningarna i euroområdet stannar vid 1,2 procent för helåret.

FÖRBÄTTRADE UTSIKTER

Tyskland. Tillväxten i den tyska ekonomin landade på 1,9 procent 2022, efter ett totalt sett starkt år för privat konsumtion. Men konsekvenserna av kriget i Ukraina och avmattningen i global efterfrågan blev successivt allt mer kännbara under andra halvåret och exportutvecklingen försvagades. Energikrisen var huvudorsaken till en stigande inflation som landade på närmare 7 procent för helåret.

Utsiktorna för den viktiga tillverkningsindustrin såg exceptionellt mörka ut under hösten, då företagen tvingades hantera dramatiskt höjda elpriser och fortsatta störningar i leverantörskedjorna. Från den energiintensiva kemiindustrin aviserades storskaliga nedläggningar om inte läget förbättrades. Arbetsmarknaden har dock visat motståndskraft med endast en mindre uppgång i arbetslösheten. Samtidigt tappade hushållen betydande köpkraft till följd av stigande priser på energi och livsmedel samt räntehöjningar.

Regeringen tog under hösten ett antal initiativ för att fylla på gaslagren, avveckla beroendet av rysk gas och stabilisera läget i den egna energiindustrin, bland annat genom ett statligt uppköp av det konkurshotade energiföretaget Uniper samt nationalisering av ryska Gazproms verksamhet

i Tyskland. I januari i år var gaslagren fyllda till 90 procent och en ransonering under vintermånaderna har kunnat undvikas. Flera av landets avställda kolkraftverk har återstartats för att ersätta bortfallet av gas i elproduktionen. Tyskland har också på rekordtid uppfört tre terminaler för att ta emot stora mängder LNG från främst Norge, USA och Qatar.

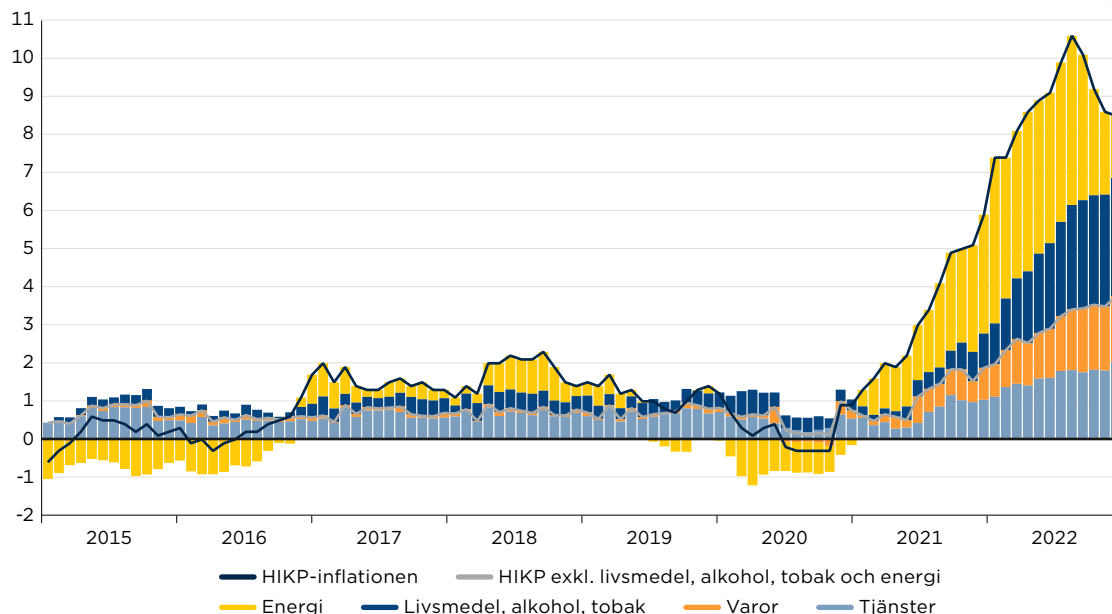
Med lanseringen av massiva stödåtgärder riktade till hushåll och företag har landet tills vidare parerat de värsta ekonomiska konsekvenserna av energikrisen. Från 1 januari i år infördes ett pristak och andra subventioner av energi som till stor del ska finansieras av energiföretagens övervinster. Kostnaden för detta stödpaket uppskattas till 100 miljarder EUR, jämnt fördelad mellan gas och fjärrvärme samt elektricitet. Enligt den europeiska tankesmedjan Bruegel uppgår Tysklands stödåtgärder på energiområdet till totalt 270 miljarder EUR, i särklass de största i Europa.

Slutet av förra året präglades av fallande industriproduktion och svag efterfrågan, med ett kraftigt fall för detaljhandeln. En fortsatt sviktande framtidstro i näringslivet och bland hushållen kunde skönjas vid inledningen av 2023, men inköpschefsindex har nu klättrat över 50-strecket och mätningar av det låga konsumentförtroendet visar på en uppgång. Det välrenommerade Ifo-indexet steg ytterligare något i marsmätningen, med en påtaglig uppgång i synen på framtidsutsiktorna inom tillverkningsindustrin och ett fortsatt uppsving för tjänstesektorn. Fallande energipriser, en stabiliserad inflationstakt och positiva effekter av regeringens stödpaket bidrar till företagens minskade pessimism.

Prognosen är ett mindre tapp i BNP på 0,1 procent för 2023. Privat konsumtion, investeringar och industriproduktion väntas stagnera, medan exporten ökar något. En inflationstakt som sjunker till 5,0 procent för helåret i år jämfört med 6,9 procent 2022 mildrar det fortsatta fallet i

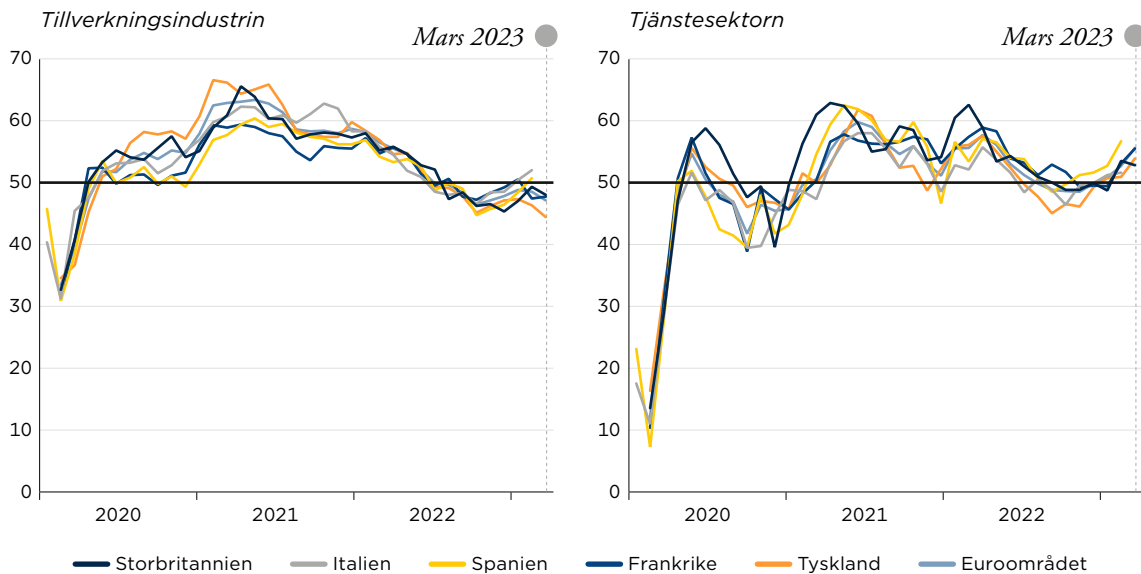
ENERGIDRIVEN INFLATION

Inflationen i euroområdet, årlig procentuell förändring, bidrag i procentenheter

TJÄNSTESEKTORN STUDSAR UPP

Inköpschefsindex i tillverkningsindustrin respektive tjänstesektorn, index >50 indikerar expansion och index <50 indikerar kontraktion

Källor: S&P Global, Macrobond

hushållens realinkomster. Ett förbättrat energiläge, avtagande inflation och något starkare efterfrågan på världsmarknaden lägger grunden för en ekonomisk återhämtning mot slutet av året. Privat konsumtion och investeringar driver en BNP-tillväxt på förväntade 1,2 procent 2024.

Frankrike. Den franska ekonomin växte med 2,6 procent förra året, främst tack vare en modest ökning av privat konsumtion. Investeringstakten var låg, medan exporten gick fortsatt starkt. Sommarens turistsäsong blev en av de bästa för landet någonsin sett till antalet övernattningsnätter, med ett lyft för främst den inhemska turismen.

Industriproduktionen föll tillbaka något, bland annat till följd av de höga elpriserna under sommaren och hösten, men det befarade raset som en konsekvens av energikrisen uteblev. Hälften av Frankrikes åldrande kärnreaktorer, som står för 70 procent av landets elproduktion, var tagna ur bruk för underhållsarbeten i slutet av året. Den milda vintern har dock varit gynnsam för elpriset och landets gasreserver, som är välfyllda för säsongen.

Även om inledningen av 2023 har innehållit några ljusglimtar som en uppgång i inköpschefsindex för tjänstesektorn till 55,5 i marsmätningen, är andra indikatorer som konsumentförtroendet fortsatt rekordlåga.

Prognosen för 2023 är stagnation, med en BNP-tillväxt på 0,4 procent. Privat konsumtion väntas öka något, men hushållens ekonomi är fortsatt hårt ansatt av inflationen, som dämpas endast marginellt till 4,9 procent i år. Stigande räntor och hårdare villkor i kreditgivningen sätter ytterligare press på hushållen. Trycket sjunker på arbetsmarknaden och arbetslösheten väntas stiga, om än från en relativt låg nivå. Industriproduktionen väntas visa närmare nolltillväxt medan exporten ökar endast långsamt.

I januari i år lade regeringen fram sitt för

franska förhållanden radikala förslag till reformering av pensionssystemet, som skulle innebära att pensionsåldern höjs från nuvarande 62 år till 64 år och att arbetstagarna behöver arbeta fler år för att tjäna in till sin pension. Efter att ha misslyckats säkra tillräckligt stöd i parlamentet drev president Macron i mitten av mars igenom förslaget genom dekret, utan den sedvanliga omröstningen i nationalförsamlingen. Beslutet har följts av omfattande protester och strejker runt om i landet i syfte att stoppa reformen.

Under hösten inleddes sannolikt en återhämtning i ekonomin som fortsätter under nästa år. BNP-tillväxten väntas uppgå till 1,0 procent 2024, i en mindre uppgång för privat konsumtion och investeringar samt ett lyft för exporten.

Storbritannien. BNP-tillväxten i den brittiska ekonomin uppgick till 4,0 procent 2022, framdriven av hög privat konsumtion och investeringstakt. Trots att industriproduktionen föll tillbaka visade även exporten starka siffror.

Den ekonomiska utvecklingen bromsade dock in under andra halvåret till följd av kraftiga prisstegringar på främst energi och livsmedel och därmed fallande realinkomster för hushållen. Omfattande strejker bland offentligtanställda inom sjukvården, tågtrafiken och postväsendet resulterade i det största antalet förlorade arbetsdagar i landet sedan 1980-talet.

Läget förvärrades av den politiska turbulensen. Den nyvalda konservativa premiärministern Liz Truss avgick i oktober, endast några veckor efter att regeringens budget skapat kaos på finansmarknaden, bidragit till ett fallande pund och tvingat centralbanken att höja styrräntan. Budgeten kritiserades i breda läger för att planerade skattesänkningar och andra stimulansåtgärder skulle leda till fortsatta prisstegringar, detta i ett läge då centralbanken agerade beslutsamt för att dämpa

inflationen. Den efterträdande premiärministern Rishi Sunaks budget är balanserad och innebär istället skattehöjningar, medan det tidigare aviserade energistödet till låginkomsthushåll kvarstår.

I år väntas BNP falla tillbaka med 0,4 procent, i ett tapp för privat konsumtion och investeringar. Inflationen dämpas endast långsamt och väntas uppgå till 6,4 procent för helåret 2023. Investeringarna stagnerar och nedgången i industriproduktionen fortsätter. En svag återhämtning inleds under hösten då hushållens konsumtion vänder upp igen, men en väntad korrigerig på bostadsmarknaden med möjligt prisfall på upp till 20 procent kan hämma uppgången. Tillväxten väntas stanna på 1,5 procent 2024.

Den nyligen aviserade överenskommelsen – kallad Windsor Framework – mellan EU och Storbritannien den 27 februari i år löser den kvarstående handelspolitiska tvisten mellan parterna efter Brexit. Med överenskommelsen kommer kontrollerna av varor som passerar genom den brittiska provinsen Nordirland till EU:s inre marknad att förenklas avsevärt. Windsor Framework ska godkännas av det brittiska parlamentet, EU-parlamentet och parlamenten i EU:s medlemsländer för att träda i kraft.

Italien. Den italienska ekonomin växte med 3,8 procent 2022, understödd av robust privat konsumtion och hög investeringstakt. Arbetsmarknaden gick starkt, med stigande sysselsättning och fallande arbetslöshet. En boom för såväl inhemsk som internationell turism över sommaren bidrog till ett lyft för tjänstesektorn och en god exportveckling. Italiens stora beroende av rysk gas har delvis kunnat pareras med nya leverantörer i Nordafrika och med fyllda gaslager inför vintern har risken för en ransonering avvärijts.

Ekonomin försvagades dock successivt under fjolåret då hög inflation på 8,2 procent, vilket var över genomsnittet för euroområdet, slog mot hushållens efterfrågan, med stigande priser för framför allt energi och livsmedel. Statistik för bland annat detaljhandeln pekar mot att Italien sannolikt gick in i en mild recession mot slutet av året.

Positiva signaler som en liten återhämtning i inköpschefsindex, som nu ligger över 50-strecket för såväl tillverkningsindustrin som tjänstesektorn, tillsammans med ett stigande konsumentförtroende tyder på att nedgången stabiliserades framåt årsskiftet. Men 2023 blir ett svagt år för Italien, med en blygsam tillväxt i ekonomin på 0,8 procent. Inflationen väntas falla tillbaka till ett årsgenomsnitt på fortfarande höga 6,1 procent. BNP-prognosen för 2024 landar i en tillväxt på 1,0 procent, med fortsatt få ljusglimtar i ekonomin.

Den nya högerregeringen som tillträdde i oktober förra året, ledd av premiärminister Meloni, har överraskat många bedömare genom att fortsätta den tidigare regeringens ekonomiska politik, som präglats av återhållsamhet med offentliga utgifter och en tydlig process för användning av medel från EU:s stödpaket. Därmed har risken för politiska friktioner mellan Italien och EU minskat, åtminstone tills vidare.

Spanien. Ekonomin expanderade med 5,5 procent under 2022, i en måttlig ökning av privat konsumtion, god investeringstakt och ett kraftigt lyft för exporten. Den viktiga turismsektorn fortsatte återhämtningen efter pandemin och svarade under sommaren för intäkter på nästan samma nivå som 2019, som var ett rekordår.

Under trycket av hög inflation, stigande räntor och svagare europeisk efterfrågan bromsade ekonomin in under slutet av förra året. Den under en längre tid starka efterfrågan på arbetsmarknaden har successivt försvagats. Ett visst ekonomiskt momentum kvarstår dock, illustrerat av att inköpschefsindex tillverkningsindustrin klättrade över 50-strecket i februari, samt att tjänstesektorn studsade upp rejält till 56,7 samma månad.

Efter två år med hög tillväxt väntas Spaniens BNP-ökning stanna på 1,6 procent 2023 och 1,4 procent 2024, främst till följd av en svag utveckling av privat konsumtion och exporten. Med fallande energipriser spås inflationstakten mer än halveras till 3,9 procent i genomsnitt redan i år och landa på strax över 2 procent nästa år.

KRIGET SÄTTER SPÅR

Ryssland. Landets kostsamma anfällskrig i Ukraina och de påföljande sanktionerna som införts av drygt 30 länder – däribland USA, Kanada, EU, Storbritannien, Japan, Sydkorea och Australien – har slagit mot den ryska ekonomin. Men trots omfattande internationella handelsrestriktioner och ett massivt uttåg av utländska företag från den ryska marknaden begränsades fallet i BNP till 2,1 procent förra året. Rysslands intäkter från den viktiga exporten av fossila bränslen kunde upprätthållas med en uppgång i oljepriset och en omdirigering av utrikeshandeln från Europa till Asien, med Kina och Indien som stora köpare av rysk olja och gas. Samtidigt föll importen med nästan en fjärdedel.

Osäkerheten kring utvecklingen i Ukraina är stor, men mycket tyder i dagsläget på ett långvarigt krig. Landets successiva omdaning till en krigsekonomi väntas därför fortsätta, med ökande statlig styrning av näringslivet, en upptrappning av investeringarna i industrin för att ersätta utebliven import med nationell produktion, samt eskalerande mobilisering av befolkningen för striderna i Ukraina.

Rysslands BNP väntas falla med 0,2 procent 2023. Arbetslösheten förblir fortsatt låg, omkring 4 procent. Den höga inflationen, som uppgick till 11 procent i februari, pressar hushållen. Men inflationen faller i år till 5,4 procent i genomsnitt, och tillsammans med omfattande statliga bidrag förhindras ett större fall i privat konsumtion.

Turkiet. Ekonomin växte med 5,6 procent 2022 till följd av massiva öknings av privat och offentlig konsumtion. Även industriproduktionen och exporten visade höga tillväxttal. Prisstegringar inom ett brett spektrum av varor och tjänster resulterade i en inflation på drygt 70 procent.

Den 6 februari i år drabbades de östra delarna av landet av två stora jordbävningar som krävde tiotusentals dödsoffer. Den omfattande förödelsen får även negativa återverkningar på Turkiets närmaste ekonomiska utsikter.

Den förväntade BNP-tillväxten revideras ner till 0,8 procent för 2023. Inflationstakten väntas sakta in till drygt 40 procent i genomsnitt. Privat konsumtion minskar något medan investeringarna faller brant. De offentliga utgifterna ökar med 10 procent, mycket till följd av jordbävningkatastrofen. Under 2024 väntas tillväxten öka till 2,6 procent.

President Erdogan meddelade i januari att valen till presidentposten och parlamentet kommer att hållas som planerat den 14 maj i år.

Central- och Östeuropa. Polens ekonomi expanderade med 5,2 procent 2022 till följd av god tillväxt i privat konsumtion och investeringar. Stora orderstockar och minskade störningar i företagens leverantörskedjor resulterade i en kraftig ökning av industriproduktionen. En inflationstakt som översteg 14 procent för helåret medförde dock ett betydande tapp i de polska hushållens realinkomster. Prognosen är omkring nolltillväxt i ekonomin 2023 följt av en bredbaserad BNP-ökning med 2,9 procent 2024. Inflationstakten förblir oförändrat hög i år och faller endast tillbaka marginellt nästa år.

Även Ungerns ekonomi utvecklades starkt under förra året, med en BNP-tillväxt på 4,6 procent understödd av privat konsumtion, investeringar och export. Inflationstakten uppgick till drygt 14 procent för helåret. I år väntas BNP minska med 0,5 procent i en nedgång för inhemsk och europeisk efterfrågan. Nästa år väntas ekonomin återhämta sig och växa med 2,4 procent.

Tjeckiens ekonomi växte med 2,4 procent 2022. Privat konsumtion föll tillbaka något medan investeringar fick ett uppsving. Inflationstakten översteg 15 procent i genomsnitt för helåret. I år väntas BNP minska med 0,7 procent under fallande efterfrågan. En ljuspunkt är att inflationen sjunker till drygt 6 procent. Nästa år vänder ekonomin upp igen med en förväntad tillväxt på 2,5 procent.

Norden. Sveriges ekonomi expanderade med 2,7 procent 2022, men tyngs nu av höga elpriser och inflation samt snabba räntehöjningar, som slår mot de räntekänsliga svenska hushållen, se vidare avsnittet Sverige och svensk export.

Finlands BNP-tillväxt uppgick till 2,0 procent 2022. I år väntas BNP istället minska med 0,4 procent i en bredbaserad tillbakagång. Finland har under året omorienterat sin tidigare betydande handel med Ryssland mot andra marknader. Stoppet för importen av rysk naturgas har hanterats med bland annat invigningen i januari av en finsk-estnisk LNG-terminal. Ekonomin väntas inleda en återhämtning i höst och växa med 1,3 procent 2024.

Den danska ekonomin växte med 3,6 procent förra året, men tillväxten stannar på 0,3 procent 2023 under trycket av fallande privat konsumtion och investeringar. Inflationen halveras till strax under 4 procent i år trots en på gränsen till överhettad arbetsmarknad. BNP-prognosen för 2024 landar på 2,0 procent, understödd av ett väntat uppsving för privat konsumtion.

Norges BNP lyfte med 3,2 procent 2022 till följd av hög tillväxttakt för privat konsumtion och investeringar. De norska hushållen håller uppe trycket i ekonomin, som väntas expandera med 1,5 procent i år och lika mycket 2024.

- Hög men vikande inflation, höga räntor
- Sviktande konsumtion
- Full sysselsättning

NORDAMERIKA

KONJUNKTURNEDGÅNGEN INLEDD

USA. Mellanårsvalet till kongressen som ägde rum den 9 november förra året resulterade i att Demokraterna stärkte sin ställning i senaten medan Republikanerna övertog kontrollen av representanthuset med liten marginal. President Bidens fortsatta ekonomiska politik kommer därmed bli svårare att genomföra på grund av väntat motstånd i den starkt polariserade kongressen.

Före valet, i augusti 2022, lyckades Biden-administrationen få kongressen att godkänna det nya klimatpaketet Inflation Reduction Act (IRA), som omfattar 740 miljarder USD i olika satsningar och besparingar fram till 2031, varav 370 miljarder USD är avsedda att stärka USA:s energisäkerhet och klimatomställning.

Samma månad enades Demokrater och Republikaner om en nationell satsning på utveckling och tillverkning av halvledare i USA, The CHIPS and Science Act, i ett stöd på 53 miljarder USD under 10 år. Från att ha varit en dominerande aktör står USA idag för endast 12 procent av den globala tillverkningen av halvledare, en industri som är av

avgörande betydelse för länders militära förmåga.

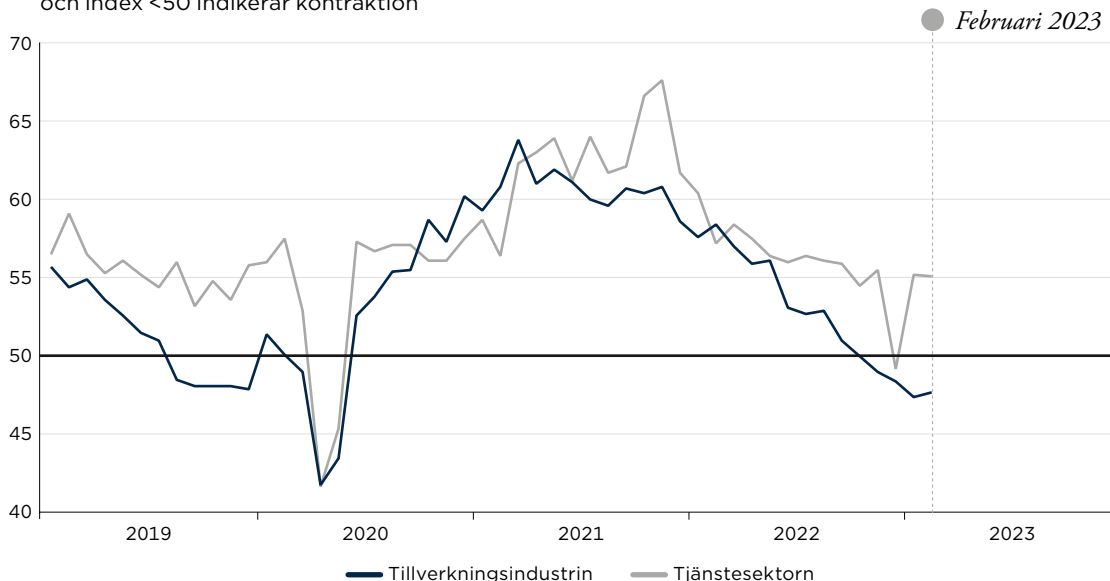
Omsvängningen mot en proaktiv industripolitik på bland annat halvledarområdet sker mot bakgrund av uppfattningen i breda politiska läger att Kina utgör ett växande ekonomiskt och militärt hot mot USA. Nedskjutningen av en kinesisk, misstänkt spionballong över amerikanskt territorium i februari i år, liksom upptrappad kinesisk retorik om ett ovillkorligt införlivande av Taiwan med fastlandskina, har ytterligare försämrat relationerna mellan stormakterna.

Biden använder också industripolitiken för att driva sin nationella agenda. Företag som tar del av USA:s satsning på halvledare förbinder sig att bland annat erbjuda barnomsorg för anställda, använda en klimatvänlig energimix i produktionen och betala skäliga löner till byggnadsarbetare.

Trots de hårda politiska motsättningarna har ledamöterna i kongressen nästan unisont ställt sig bakom USA:s stöd till försvaret av Ukraina, som hittills uppgått till 75 miljarder USD, varav 50 miljarder USD i militär utrustning och utbildning.

MOTSTÅNDSKRAFTIG TJÄNSTESEKTOR I USA

Inköpschefsindex i USA, index >50 indikerar expansion och index <50 indikerar kontraktion

Källor: ISM, Macrobond

LÖNETILLVÄXTEN AVTAR MEN ÄR FORTSATT HÖG I USA

Timlöner i privat sektor, årlig procentuell förändring

RECESSION RUNT HÖRNET?

USA:s BNP steg med 2,1 procent 2022 i en god utveckling av privat konsumtion. Industriproduktionen ökade med närmare 4 procent och exporten gick starkt.

Men fjolåret präglades av stigande inflation och centralbankens, Federal Reserve, snabba höjningar av styrräntan, från nollränta i februari 2022 till ett spann på 5,00–5,25 procent vid marsmötet i år. Inflationen toppade på 9,1 procent i juni förra året och har därefter successivt dalat till månadsnoteringen 6,0 procent i februari i år.

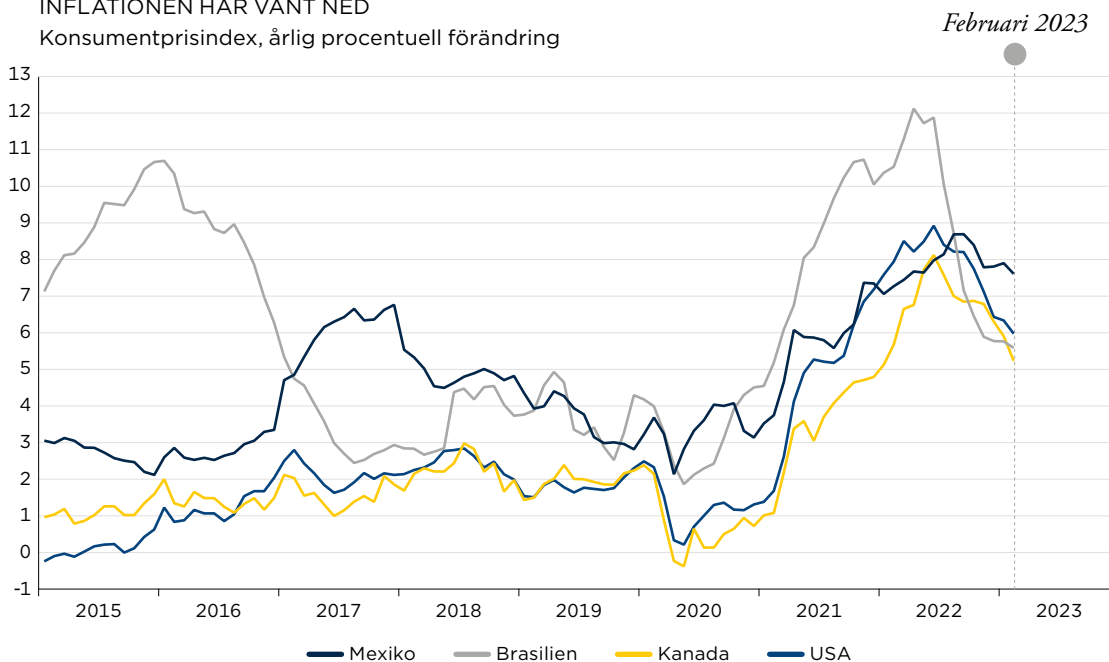
Utsikterna för 2023 är inte ljusa. Arbetslösheten föll visserligen till 3,4 procent i januari, vilket är den lägsta noteringen på 50 år. Februarinoteringen landade endast något högre på 3,6 procent. Men den fortsatt höga inflationen och stigande räntor är

oförenliga med den nuvarande nivån av hushållens konsumtion, detta särskilt då det extra sparandet under pandemin är spenderat och ränteläget håller tillbaka en kreditexpansion. Takten i lönetillväxten avtar men löneökningarna är fortsatt höga och håller inte jämn takt med inflationen. En sättning på bostadsmarknaden och sviktande aktiekurser bidrar ytterligare till att konsumenterna kan väntas hålla hårdare i plånboken.

ISM:s inköpschefsindex för industrin har stegvis fallit tillbaka det senaste halvåret och uppmättes till 47,7 i februari, där en nivå under 50 indikerar kontraktion. Men bilden av en pågående nedväxling i ekonomin är inte entydig: Delindex för tjänstesektorn har klättrat till 55,1 i februari, från 49,2 i december förra året. Även i en annan mätning, S&P Globals inköpschefsindex,

INFLATIONEN HAR VÄNT NED

Konsumentprisindex, årlig procentuell förändring

SYDAMERIKA

Kontinentens BNP ökade med 3,9 procent 2022, i en fortsatt ekonomisk återhämtning efter pandemin. Men hög inflation och höga räntor pressar de sydamerikanska hushållen, med ökad fattigdom och sociala spänningar som följd. Arbetslösheten stiger och uppgår ofta till närmare 10 procent på brokiga nationella arbetsmarknader med många låglönearbeten och undersysselsatta. Statliga stöd och bidrag till låginkomstfamiljer har inte kunnat förhindra att en tredjedel av befolkningen klassas som fattig.

Drygt 70 procent av Sydamerikas export består av råvaror, men ländernas mycket skilda råvarutillgångar gör att det senaste årets volatila priser för olja, gas, metaller och jordbruksprodukter får olika genomslag i olika länder.

Sydamerikas BNP väntas öka med svaga 0,5 procent i år, för att sedan växla upp takten till 2,6 procent 2024, då inflationen dämpas, hushållen återhämtar en del förlorad köpkraft och den globala efterfrågan vänder upp.

BRASILIEN

Tillväxttakten i ekonomin uppgick till 3,0 procent 2022, främst till följd av en god utveckling av privat konsumtion och exporten. Aktiviteten dämpades dock påtagligt under hösten.

I valet i oktober förra året besegrades den sittande presidenten Bolsonaro av vänsterkandidaten och tillika förre presidenten Luiz Inácio Lula da Silva. En i övrigt fredlig maktövertagning punkterades av en stormning och ockupation av regeringsbyggnaderna genomförd av Bolsonaro-anhängare i januari i år.

Enligt bedömare innebär Lulas valseger sannolikt en betydande ökning av de offentliga utgifterna, detta förutsatt att han kan förankra sin politik i kongressen, där högerpartierna har majoritet. Bland vallöften ingår en höjning av minimilönerna, höjda skatter för välbeställda, skuldavskrivningar för lågavlönade och en expansion av statens bostadssubventioner. Inflationförväntningarna har stigit efter Lulas kritik av centralbankens strama räntepolitik. Banken lämnade policyräntan oförändrad på 13,75 procent vid sitt februarimöte.

BNP-prognosen för i år är svaga 0,4 procent, under sviktande privat konsumtion och fallande export. Inflationen väntas sjunka något från höga 9,3 procent i fjol till 5 procent för helåret 2023. Arbetslösheten fortsätter minska från en hög nivå. Mot slutet av året väntas ekonomin få bättre fart, med draghjälp från starkare global efterfrågan. För 2024 väntas tillväxten landa på 2,4 procent.

har tjänstesektorn klättrat över 50-strecket. Detaljhandeln och restaurangbranschen ökade försäljningen i inledningen av året.

Samtidigt visar andra månatliga indikatorer som OECD:s Business Confidence Index (BCI) att näringslivets förtroende för den amerikanska ekonomin successivt har dalat till en nivå som indikerar ekonomisk nedgång. Konsumenternas förtroende för den ekonomiska framtiden är än svagare – i Conference Boards senaste mätning i februari föll index till en nivå som indikerar recession i ekonomin under de närmaste 12 månaderna.

Prognosen för USA är en beskedlig BNP-ökning med 0,9 procent i år, följt av 0,6 procent 2024, i en svag utveckling av privat konsumtion och investeringar.

Kanada. BNP steg med 3,4 procent 2022, främst till följd av robust privat konsumtion. Samtidigt föll investeringarna tillbaka något och exporten utvecklades svagt. Mot slutet av året inleddes en påtaglig nedväxling i ekonomin då hög inflation, räntehöjningar och ett fortsatt prisfall på bostadsmarknaden resulterade i sviktande konsumentförtroende och en dämpning av hushållens efterfrågan.

Vissa ljuspunkter i mörkret kan skönjas vid inledningen av 2023. Inköpschefsindex för tillverkningsindustrin studsade upp över 50-strecket i januari, för första gången på ett halvår. Arbetsmarknaden fortsätter att generera nya jobb, med en arbetslöshet som fallit till rekordlåga 5,0 procent.

Bank of Canada har bibehållit policyräntan på 4,50 procent sedan januari i år, detta efter en serie rekordsnabba höjningar. Så sent som i mars 2022 var policyräntan 0,25 procent.

Prognosen landar i ett BNP-fall på 0,7 procent för 2023, i en svag utveckling av privat konsumtion och tillbakagång för investeringar. Minskad inhemsk efterfrågan bidrar till närmast en halvering av inflationen, till väntade 3,5 procent för helåret i år. Under 2024 vänder ekonomin uppåt igen och väntas rendera en BNP-ökning på 2,0 procent.

Den politiska relationen mellan Kanada och USA har förbättrats avsevärt under Biden-administrationen. Landgränsen mellan länderna öppnades igen i oktober 2022 som del av avvecklingen av pandemirelaterade restriktioner. Men premiärminister Justin Trudeau och regeringen har uttryckt farhågor för att USA:s nya industripolitiska satsningar och lagstiftning som Buy America Act ska missgynna kanadensiska företag och

försvara tillgången till den amerikanska marknaden, som tar emot 80 procent av Kanadas export.

Mexiko. BNP ökade med 3,1 procent förra året i en god utveckling för privat konsumtion och investeringar. Industrin och exporten visade starka siffror samtidigt som arbetslösheten sjönk till låga 3,4 procent.

Remitteringarna från mexikanska migranter i USA, som är en viktig inkomstkälla för många hushåll, nådde rekordnivån 60 miljarder USD. Mexiko gynnas även av amerikanska och europeiska företags pågående diversifiering och geografiska omorientering av sin produktion och leverantörskedjor. Utländska företag investerade stort i framför allt tillverkningsindustrin under 2022.

Utvecklingen av inhemsk efterfrågan försvagades under hösten och resulterade i en svag inledning på det nya året. Hushållen pressas av fortsatt hög inflation, höga räntor och stram kreditgivning. Centralbanken höjde policyräntan med

ytterligare 50 punkter till 11,00 procent vid sitt februarimöte. Avmattningen i USA slår mot den viktiga exportindustrin, men även remitteringarna och i förlängningen turismen påverkas negativt när den amerikanska arbetsmarknaden svalnar. Ekonomin väntas expandera med beskedliga 1,1 procent 2023 och därefter med 1,5 procent 2024, i en bredbaserad men svag uppgång.

Den politiska relationen med USA är fortsatt spänd, även efter att byggandet av gränsbarriärer mellan länderna upphört med president Biden. Vissa framsteg har gjorts i samarbetet kring den omfattande droghandeln och migrationen, som ökat kraftigt bland annat till följd av att flyktingar från Centralamerika tar vägen genom Mexiko till USA. Biden-administrationen har kritiserat Mexikos gynnande av statliga energiföretag och landets fortsatta satsningar på fossila bränslen. President AMLO å sin sida har anklagat USA för att ignorera Latinamerikas behov.

- Fallande men god tillväxttakt
- Dämpad inflation
- Nyöppnat Kina lyfter, Indien i uppsving efter pandemin

ASIEN

ÅRETS MOTOR I VÄRLDSEKONOMIN

Kina. BNP ökade med 3,0 procent 2022, vilket innebär att landets ekonomiska tillväxt, borträknat 2020 års pandemikrisande 2,2 procent, var den lägsta sedan landet införde de första marknads-ekonomiska reformerna på 1970-talet. Privat konsumtion och exporten visade nolltillväxt under året, medan investeringarna ökade i beskedlig takt. Istället bidrog en stor ökning av offentlig konsumtion till att hålla uppe aktiviteten i ekonomin.

Kinas fortsatta politik för nolltolerans mot smittspridning av coronaviruset, som också är den huvudsakliga förklaringen till de svaga tillväxtsiffrorna, upphävdes abrupt i början av december förra året, efter veckor av folkliga protester mot restriktionerna. Avvecklingen sammanföll i tid med det kinesiska nyåret och ett utbrett resande, då många kineser firar nyåret med sina familjer som ofta bor i andra delar av landet.

Uppgifter om antalet dödsfall i landet i covid-19 månaderna efter upphävandet av nolltoleranspolitiken varierar kraftigt, från drygt 80 000 som meddelats av kinesiska myndigheter till en uppskattning om 1–1,5 miljoner som gjorts av amerikanska epidemiologer. Oavsett vilken siffra som är närmast sanningen hade landet vid inledningen av 2023 sannolikt en utbredd smittspridning med många dödsfall.

Prognosen för 2023 är en BNP-ökning på 4,5 procent, i en bred ekonomisk återhämtning från de senaste årens nedstängningar och restriktioner i stora delar av samhället. Ett frågetecken kan dock sättas för den underliggande styrkan i hushållens konsumtion, som kan hållas tillbaka av små inkomstökningar, modest extra sparande under pandemiåren och lågt konsumentförtroende.

Exporten väntas minska med knappt 2 procent i år till följd av en svagare utveckling på viktiga exportmarknader samt en cyklisk nedgång i den globala efterfrågan på halvledare och producentvaror för industrin. Moody's Analytics inköpschefsindex för tillverkningsindustrin ökade emellertid till 52,6 i februari från 50,1 i januari, med signaler om snabb expansion. S&P Globals inköpschefsindex, i en mätning samma månad, visade på en liknande utveckling. För tjänstesektorn är uppgången större än för industrin: S&P Globals delindex ökade till

55,0 i februari, från 52,9 i januari.

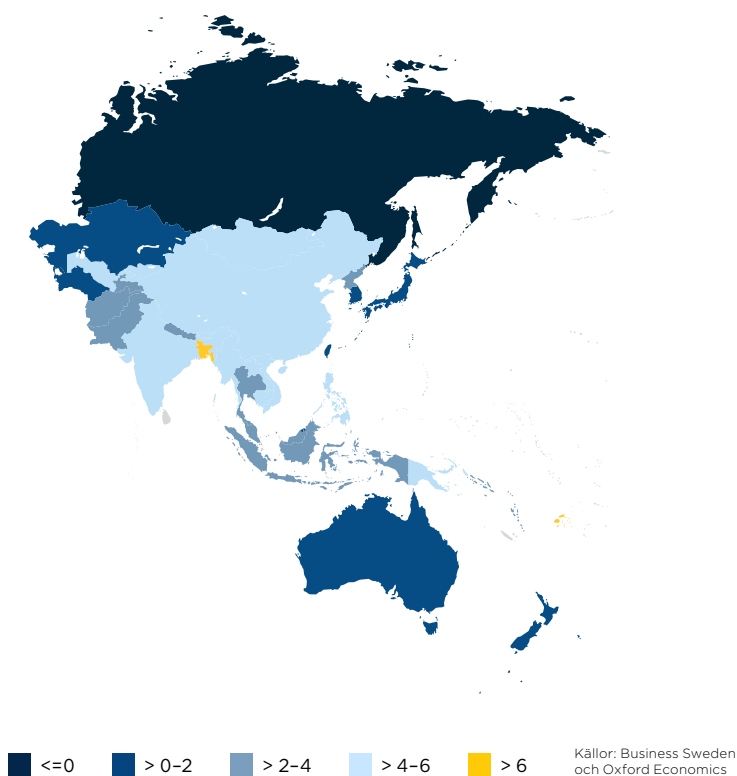
Även Kina har vidkänts prisökningar med en inflation som toppade på 2,8 procent i september förra året. Inflationen har därefter fallit tillbaka, senast till låga 1,1 procent för februari i år. För helåret 2023 väntas inflationen uppgå till 2,4 procent.

Landets breda ekonomiska återhämtning väntas fortsätta under 2024 och resultera i en BNP-tillväxt på 4,7 procent. Inflationen för helåret väntas vara oförändrad på 2,4 procent.

President Xi Jinping stärkte sin makt ytterligare vid partikongressen i oktober förra året. Medlemmarna av kommunistpartiets viktigaste organ, politbyrån och dess ständiga utskott, består nu utslutande av personer lojala med presidenten.

TILLVÄXT

BNP-tillväxt, fasta priser, årlig procentuell förändring, prognos

XI JINPINGS MAKT STÄRKT VID PARTIKONGRESSEN

I slutet av oktober 2022 genomförde Kinas kommunistparti sin 20:e partikongress, som är landets viktigaste politiska tilldragelse. Kongressen väljer partiets högsta ledning och stakar ut landets politiska inriktning för de närmaste fem åren.

President Xi Jinping stärkte sin ställning ytterligare, då han säkrade en tredje period som generalsekreterare för kommunistpartiet och tillsatte lojala medarbetare till partiets ledande organ: politbyrå och dess ständiga utskott. Xis nära allierade och tidigare sekreterare för kommunistpartiet i Shanghai, Li Qiang, valdes till posten som premiärminister efter den avgående Li Keqiang. Inte överraskande utsågs ingen efterträdare till Xi vid kongressen och presidenten väntas leda Kina under överskådlig framtid.

Xi överlämnade en rapport till kongressen som indikerade att inga större förändringar i den politiska inriktningen är planerade de närmaste fem åren, även om vissa policier kommer att omarbetas och omprioriteras.

Svenska företag med affärer i Kina kan uppmärksamma följande tre medskick från kongressen:

- Xis stärkta ställning kommer att göra det lättare för honom att genomföra sin politiska agenda, inklusive viktiga initiativ som Dual Circulation, Common Prosperity och utsläppsmålen 2030/2060.
- Under de närmaste fem åren och framåt kommer nationell säkerhet att prägla alla aspekter av Kinas politiska, sociala och ekonomiska utveckling. Utländska företag kan vänta sig ett ökat fokus i Kina på självhushållning (self-sufficiency), ekonomisk nationalism och ekonomisk rättvisa.
- Den politisk-ekonomiska styrningen ska fortsätta sträva mot kvalitet framför kvantitet, genom att stödja innovation och "den verkliga ekonomin".

Ideologi kommer att övertrumfa ekonomi då kommunistpartiet kommer att ta en större roll för Kinas utveckling.

I det geopolitiska perspektivet gav inte kongressen någon indikation på att den nuvarande policyn gentemot Taiwan, inklusive tidshorizonten för en återförening, kommer att ändras.

Samtidigt eskalerar de politiska och militära spänningarna med USA, särskilt tillspetsade i den återkommande konflikten om Taiwans framtid. Relationen med EU och dess medlemsländer är också svårt ansträngd, bland annat till följd av Kinas vägran att fördöma sin bundsförvant Rysslands anfallskrig i Ukraina.

Japan. Tillväxten i den japanska ekonomin uppgick till svaga 1,0 procent 2022, detta efter att en påtaglig återhämtning efter pandemiåret 2020 aldrig infann sig. Den ekonomiska effekten av det publikfria OS i Tokyo var negligierbar och kan främst hänföras till tidigare infrastruktursatsningar.

För 2023 väntas svag privat konsumtion och stagnerande export resultera i en BNP-tillväxt på beskedliga 0,6 procent. Starkare global efterfrågan, som driver ökad export och industriproduktion, samt högre investeringstakt bidrar till en tillväxtökning på 1,3 procent 2024.

I stark kontrast till övriga världen fortsätter Bank of Japan sin nollräntepolitik, trots en stigande inflation som nådde 4,3 procent i januari i år. I takt med att ekonomin mattas av väntas dock

inflationen sjunka till ett årsgenomsnitt på 1,5 procent under 2023.

Indien. Landets uppsving efter en förödande nationell smittspridning och höga dödstal av coronaviruset illustreras av den starka BNP-siffran på 6,7 procent för 2022, i en kraftig uppgång för privat konsumtion, investeringar och export. Enligt Internationella Valutafonden, IMF, tog Indien förra året över Storbritanniens plats som världens femte största ekonomi.

Den pågående nedväxlingen i ekonomin, till följd av minskad inhemsk och global efterfrågan, gäller främst tillverkningsindustrin, medan tjänstesektorn, främst kontaktnära tjänster, visar fortsatt styrka. Men Moody's Analytics inköpschefsindex för tillverkningsindustrin backade endast marginellt till 55,4 i februari, vilket tyder på fortsatt expansion. Delindex för tjänstesektorn ökade till starka 59,4.

Efter att ha toppat på närmare 8 procent i april 2022 har inflationen successivt dämpats, men den studsade upp till 6,5 procent i januari i år, varefter den var närmast oförändrad i februari. Stigande priser på viktiga basvaror som livsmedel och

energi slår mot hushållens ekonomi. Fattigdomen, arbetslösheten och undernäringen i landet är fortsatt kroniska problem. Centralbanken höjde policyräntan till 6,50 procent i februari.

Prognosen för 2023 är en BNP-tillväxt på 4,8 procent i en bred ekonomisk avmattning. Ekonomin väntas ta fart igen i slutet av året och leverera en tillväxt på höga 6,6 procent 2024.

Intresset för Indien i det internationella näringslivet har ökat kraftigt de senaste åren, mot bakgrund av företagets ambition att hitta alternativ till Kina för sin produktion och leverantörsnätverk. I en omorientering av landets traditionellt protektionistiska politik vinnlägger sig regeringen om att stärka landets attraktionskraft för utländska investeringar och dra nytta av landets för närvarande gynnsamma geopolitiska läge, utanför spänningsfältet mellan USA och Kina. Premiärminister Modi gav nyligen en offentlig inbjudan till utländska företag att investera i landets energisektor och delta i en klimatvänlig omställning av Indiens ekonomi.

Regeringens strategi skördar både framgångar och bakslag. Till exempel har det amerikanska teknologiföretaget Apple flyttat delar av sin produktion från Kina till Indien, men också drabbats av kvalitetsproblem i sina indiska fabriker.

Sydkorea. BNP ökade med 2,6 procent 2022 i en uppgång för privat och offentlig konsumtion. Landets högt belånade hushåll pressas av en inflation som toppade på 6,3 procent i juli förra året och som därefter fallit tillbaka något, liksom av centralbankens räntehöjningar.

Prognosen för 2023 är en beskedlig BNP-tillväxt på 0,5 procent. Industriproduktionen och exporten faller till följd av minskad global efterfrågan, bland annat på halvledare, som är landets viktigaste exportvara. Sydkorea är med en marknadsandel på 19 procent världens tredje största producent av halvledare efter Kina och Taiwan, som svarar för 25 respektive 21 procent.

BNP-tillväxten för 2024 väntas öka till 2,8 procent, i en bred ekonomisk återhämtning.

Indonesien. Ekonomin växte med 5,3 procent 2022, i ett lyft för privat konsumtion och investeringar. Exporten ökade med 16 procent, vilket kan läggas till 2021 års exceptionella ökning på 18 procent.

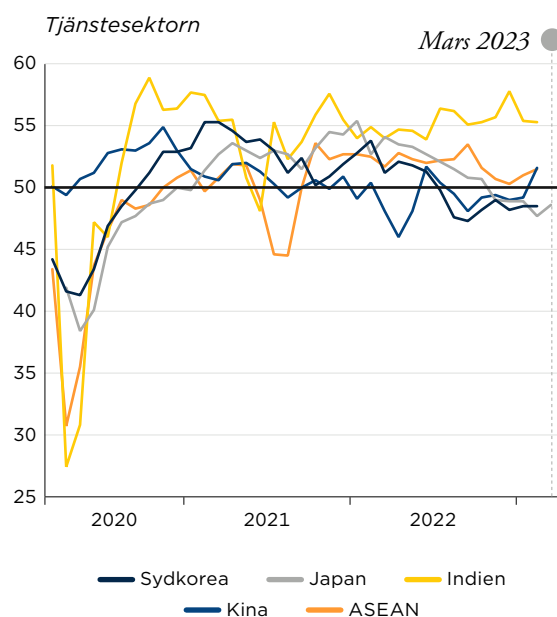
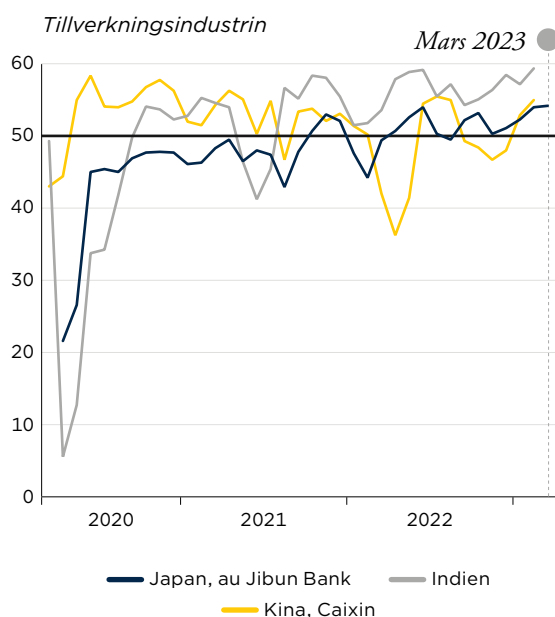
Stora fyndigheter av nickel, koppar, tenn, kobolt och bauxit – metaller och jordarter som är nödvändiga i elektronikindustrin och den snabbt växande batteriindustrin – driver upp de utländska investeringarna i Indonesien. Under 2022 var kinesiska företag de största investeringarna i landet efter företag från Singapore. Exporten gynnas av stigande priser på råvaror, bland annat olja och gas.

I takt med att den globala efterfrågan faller väntas tillväxten sakta ned till 3,6 procent i år. Ekonomin får förnyad kraft under 2024 med en BNP-ökning på 5,5 procent.

Övriga Asien och Oceanien. Taiwans BNP-tillväxt uppgick till 2,4 procent 2022 i en fortsatt styrkeuppvissning av landets elektronikindustri. Prognosen för 2023 är ett större fall i exporten

FORTSATT TRÖGT FÖR TJÄNSTESEKTORN

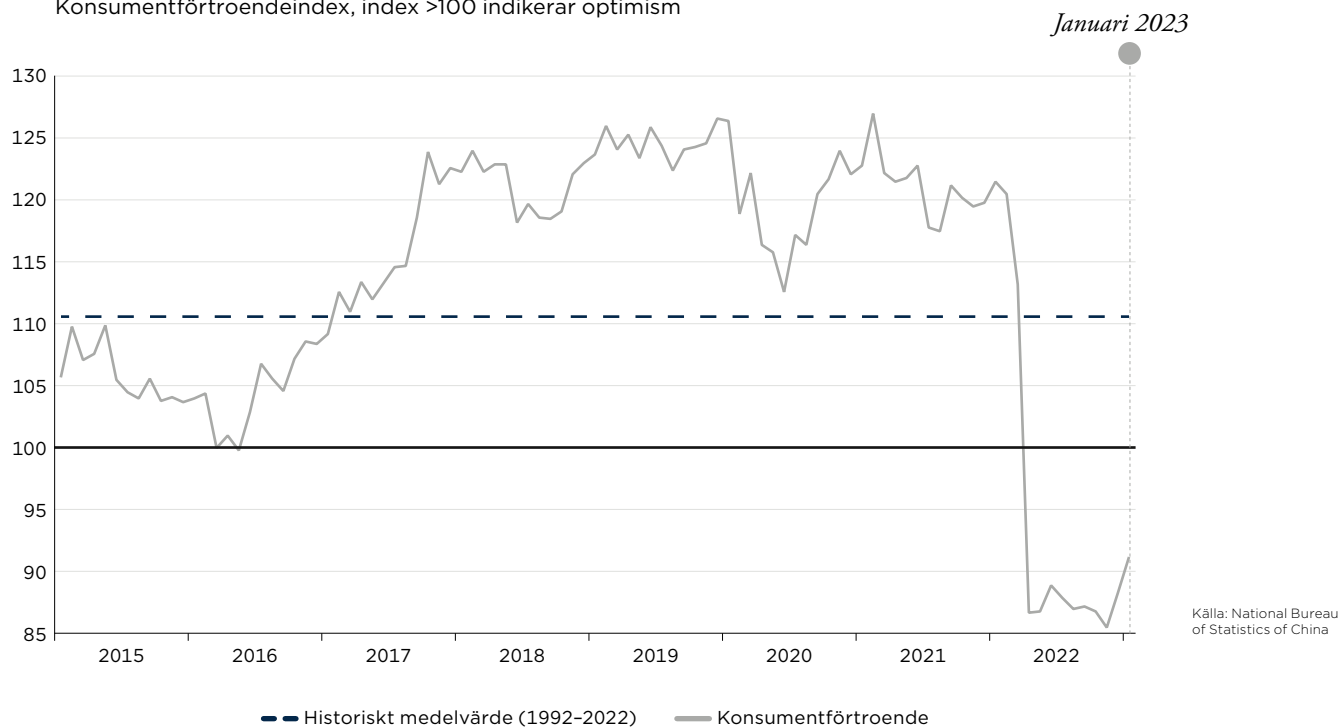
Inköpschefsindex i tillverkningsindustrin respektive tjänstesektorn, index >50 indikerar expansion och index <50 indikerar kontraktion

Källor: S&P Global, Macrobond

PESSIMISTISKA KONSUMENTER I KINA EN RISK FÖR ÅTERHÄMTNINGEN?

Konsumentförtroendeindex, index >100 indikerar optimism

till följd av en cyklisk nedgång i efterfrågan på halvledare, liksom lägre tillväxt på de viktiga exportmarknaderna USA och EU. Konsumentförtroendet är på en låg nivå. Spänningsläget med Kina har trappats upp ytterligare det senaste året, med dagliga kränkningar av Taiwans territorium av kinesiskt stridsflyg och flottenheter. BNP-tillväxten väntas sjunka till 1,3 procent i år och vända uppåt till 2,4 procent 2024, understödd av robust privat och offentlig konsumtion. I den inflationsdrabbade världsekonomin sticker Taiwan ut med prisökningar och policyräntor en bra bit under 2 procent.

I Thailand ökade BNP med 2,6 procent förra året, i en betydande ökning av privat konsumtion och ett fortsatt uppsving för exporten. Den viktiga turismsektorn återhämtade sig efter två års stillestånd till följd av pandemin, men antalet utländska besökare var fortfarande på endast 25 procent av nivån som noterades under rekordåret 2019. De avvecklade reserestriktionerna i Kina väntas bidra till ett stort lyft för Thailands turistsektor i år och nästa år. Prognosen är en BNP-tillväxt på 3,8 procent 2023 och 5,0 procent 2024.

Vietnams ekonomi accelererade med en tillväxt på 8,0 procent 2022, i en massiv ökning av inhemsk efterfrågan. Industriproduktionen steg med drygt 15 procent. Vietnam är liksom Mexiko en av vinnarna i de multinationella företagens diversifiering och omallokering av sin produktion och leverantörskedjor, med syfte att minska beroendet av Kina.

Trots tilltagande global motvind för landets exportorienterade ekonomi väntas BNP öka med 4,2 procent i år och 5,3 procent 2024.

I Malaysia uppgick BNP-ökningen till hela 8,7 procent 2022, i en stor uppgång för privat konsumtion, investeringarna och exporten. Men avmattningen i ekonomin går nu snabbt, med fallande export under trycket av minskad global efterfrågan. För i år väntas en beskedlig BNP-ökning på 2,1 procent, med draghjälp från den fortsatt goda investeringstakten. Ekonomin studsar tillbaka på bred front under 2024, med en tillväxt på 5,5 procent.

Singapores BNP ökade med 3,6 procent förra året, i ett stort lyft för privat konsumtion. För den externt orienterade statsstaten var dock bakslaget för exporten en besvikelse, och nedgången väntas accelerera under 2023 till följd av sviktande global efterfrågan. En viss kompensation för bortfallet kan väntas i en boom för turismen från det nyligen öppnade Kina. BNP-tillväxten väntas stanna på 0,7 procent i år och därefter öka till 2,7 procent 2024.

Australien gick fortsatt starkt 2022, med en tillväxt på 3,7 procent och höga siffror för privat och offentlig konsumtion. En överhettad arbetsmarknad och pågående pris-lönespiral försvårar centralbankens inflationsbekämpning. Inflationen väntas landa på 6,6 procent i genomsnitt i år och därefter falla till 5,9 procent 2024. Utsikterna är en BNP-ökning på 1,6 procent i år och lika mycket nästa år.

APPENDIX

LAND	Svensk varuexport, löpande priser			BNP-tillväxt, fasta priser, %				Inflation, %
	Export 2022, mdkr SEK	Förändring 2021-2022, %	Andel av svensk export 2022, %	2021	2022	2023p	2024p	2023
Europa								
Sverige				5,2	2,7	-0,6	1,7	6,6
Danmark	150,0	18,6	7,5	4,9	3,6	0,3	2,0	3,8
Finland	147,0	27,2	7,4	3,0	2,0	-0,4	1,3	4,5
Frankrike	80,0	19,9	4,0	6,8	2,6	0,4	1,0	4,9
Italien	60,6	27,5	3,0	7,0	3,8	0,8	1,0	6,1
Nederländerna	96,3	16,4	4,8	4,9	4,5	1,2	1,4	4,2
Norge	216,7	23,5	10,9	4,0	3,2	1,5	1,5	4,6
Polen	80,9	29,3	4,1	6,8	5,2	0,1	2,9	13,5
Ryssland	10,3	-54,1	0,5	4,7	-2,1	-0,2	1,8	5,4
Spanien	38,9	21,7	1,9	5,5	5,5	1,6	1,4	3,9
Storbritannien	110,8	20,7	5,6	7,6	4,0	-0,4	1,5	6,4
Tjeckien	17,7	21,7	0,9	3,5	2,4	-0,7	2,5	6,5
Tyskland	203,4	19,5	10,2	2,6	1,9	-0,1	1,2	5,0
Österrike	19,7	33,1	1,0	4,7	5,0	0,6	0,8	6,8
Amerika								
Brasilien	16,9	63,8	0,8	5,3	3,0	0,4	2,4	5,0
Chile	4,3	23,6	0,2	11,9	2,8	-0,9	2,0	7,8
Colombia	1,8	48,8	0,1	11,0	7,5	-0,9	1,7	12,1
Kanada	14,7	42,9	0,7	5,0	3,4	-0,7	2,0	3,5
Mexiko	9,9	45,8	0,5	4,9	3,1	1,1	1,5	5,6
USA	184,7	34,4	9,3	5,9	2,1	0,9	0,6	4,4
Asien och Oceanien								
Australien	17,6	21,4	0,9	5,2	3,7	1,6	1,6	5,9
Filippinerna	1,6	-4,8	0,1	5,7	7,6	4,1	4,5	5,8
Hongkong	2,9	0,7	0,1	6,4	-3,5	2,2	3,8	2,5
Indien	17,3	49,7	0,9	8,9	6,7	4,8	6,6	5,5
Indonesien	4,9	46,1	0,2	3,7	5,3	3,6	5,5	3,5
Japan	27,9	14,3	1,4	2,2	1,0	0,6	1,3	1,5
Kina	71,2	5,5	3,6	8,5	3,0	4,5	4,7	2,4
Malaysia	3,7	10,5	0,2	3,1	8,7	2,1	5,5	2,6
Singapore	14,5	33,3	0,7	8,9	3,6	0,7	2,7	3,9
Sydkorea	17,3	17,4	0,9	4,1	2,6	0,5	2,8	3,3
Taiwan	8,1	37,1	0,4	6,5	2,4	1,3	2,4	1,8
Thailand	7,3	37,0	0,4	1,5	2,6	3,8	5,0	2,6
Vietnam	2,4	11,3	0,1	2,6	8,0	4,2	5,3	3,7
Mellanöstern, Turkiet och Afrika								
Förenade Arabemiraten	8,6	26,8	0,4	3,9	7,9	3,2	4,8	2,1
Kenya	0,4	16,6	0,0	7,5	5,1	3,8	3,4	7,0
Marocko	3,4	20,7	0,2	7,9	1,3	2,5	2,4	5,6
Saudiarabien	13,2	27,8	0,7	3,9	8,7	2,5	3,2	2,6
Sydafrika	10,8	41,7	0,5	4,9	2,0	0,7	1,1	5,8
Turkiet	20,4	34,9	1,0	11,4	5,6	0,8	2,6	44,5

*We help Swedish companies grow global sales and
international companies invest and expand in Sweden.*

BUSINESS-SWEDEN.COM

BUSINESS SWEDEN Box 240, SE-101 24 Stockholm, Sweden
World Trade Center, Klarabergsviadukten 70
T +46 8 588 660 00 info@business-sweden.se
www.business-sweden.com